

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Gegužės-May 9 d., 1940

No. 111

HOLANDIJA SKUBIAI STIPRINA KRAŠTO APSAUGĄ

SULAIKYTAS TELEFONAVIMAS Į UŽSIENIUS

Svetimų šalių konsulatai duoda vizas savo piliečiams išvažiuoti iš Holandijos

AMSTERDAM, Holandija, geg. 8. — Holandijos padėtis netikra.

Skubinami kariniai prisiruošimai, stiprinama krašto apsauga.

Naktį į trečiadienį, nuo 10 val. antradienio vakaro iki 8 val. trečiadienio ryto, sulaikytas telefonavimas į užsienius. Valdžios atstovai pareiškė, kad ir naktį į ketvirtadienį šis suvaržymas bus galiojęs. Paaikškinimas duodamas toks: valdžiai reikia vartoti telefoną.

Papilito gandas, kad du Vokietijos kariuomenės kontingentai artinasi prie Holandijos. Tačiau Vokietijos atstovai nuginčio gandrą ir pareiškė jį esant Britanijos propagandą.

Holandija turi mobilizavusi 400,000 vyrų armiją. Dalis armijos, apie 40,000 kareivių, buvo paleista atostogų. Jai įsakyta tuojau sugrįžti tarnyboi.

Todėl civiliams gyventojams trečiadienį veik neįmanoma buvo gauti vietos kelionei geležinkeliais. Jie gabenoti kariuomenę į jos punktus.

Išleisti įsakymai draudžiant laivams plaukti į šalies vidaus vandenį. Karinė sargyba pastatyta visus viešuosius pastatus Amsterdame ir Haagoje saugoti.

Užsienių reikalų ministerijos atstovas korespondentams davė suprasti, kad Holandija tikisi sužinoti savo likimą į kelių dienų.

Holandijos kariuomenė sukoncentruota ne tik Vokietijos pasieny, bet ir pajūryje, tartum laukti atakos iš vandenų pusės.

Svetimų šalių konsulatai trečiadienį turėjo pilnas rankas darbo, stengdamiesi juo greičiau sutvarkyti savo piliečių dokumentus ir leisti jiems juo greičiau išvažiuoti.

Vokietija praso nacių kariuomenei kelti per Vengriją

BUDAPEST, Vengrija, geg. 8. — Oficiali Vengrijos žinių agentūra trečiadienį paskelbė, kad Vokietija praso Vengrijos vyriausybę duoti laisvą kelią jos kariuomenei per Vengriją į pietų rytus žygiuoti. Vokietija to kelio praso tada, kai ateis metas strateginiais sumetimais juo pasinaudoti.

Kiti pranešimai kalba, kad Britanija dedanti visas pastangas sudaryti Jugoslavijos, Bulgarijos, Rumunijos, Graikijos ir Turkijos apsigynimo sąjungą.

Vokiečių žygiavimas į Narviką sulaikytas

STOCKHOLM, Švedija, geg. 8. — Vokiečiai paskelbė trečiadienį, kad jų kariuomenė žygiuojanti į Narviką, pasiekus Mo. Tačiau Norvegijos karo pranešimai kalba, kad vokiečiai dar nepasistumę nė už Trondheimo provincijos ribų.

103 asmens žuvo gaisre, 125 sužeisti

PASTO, Colombia, geg. 8. — Pirmadienį vakare Sardonos miesto salėje laike patriotinio susirinkimo kilo gaisras. Nelaimėje 103 asmens žuvo, kitų 125 buvo sužeisti.

Chicagai ir apieškiei federacijos oro biuras šiai dienai praneša:

Daugiausia apsin aukę; vėsu; vidutiniu stiprumu šiaurės rytų vėjai; saulė teka 5:37 v. r., leidžiasi 7:56 v. v.

Sąjungininkai torpedavo nacių kontroliuojamą laivą

STOCKHOLM, Švedija, geg. 8. — Sąjungininkų submarinas torpedavo švedijos prekybinį laivą Monark, 1,786 tonų, kuris plaukė į Vokietiją, gabenamas iš Stavanger, Norvegijoje, medžio mišinį (pulp). Laivą operavo vokiečių komanda. Vokiečiai užgriebė jį Norvegijos uoste.

Hitleris ir Mussolinis vėl turės konferenciją

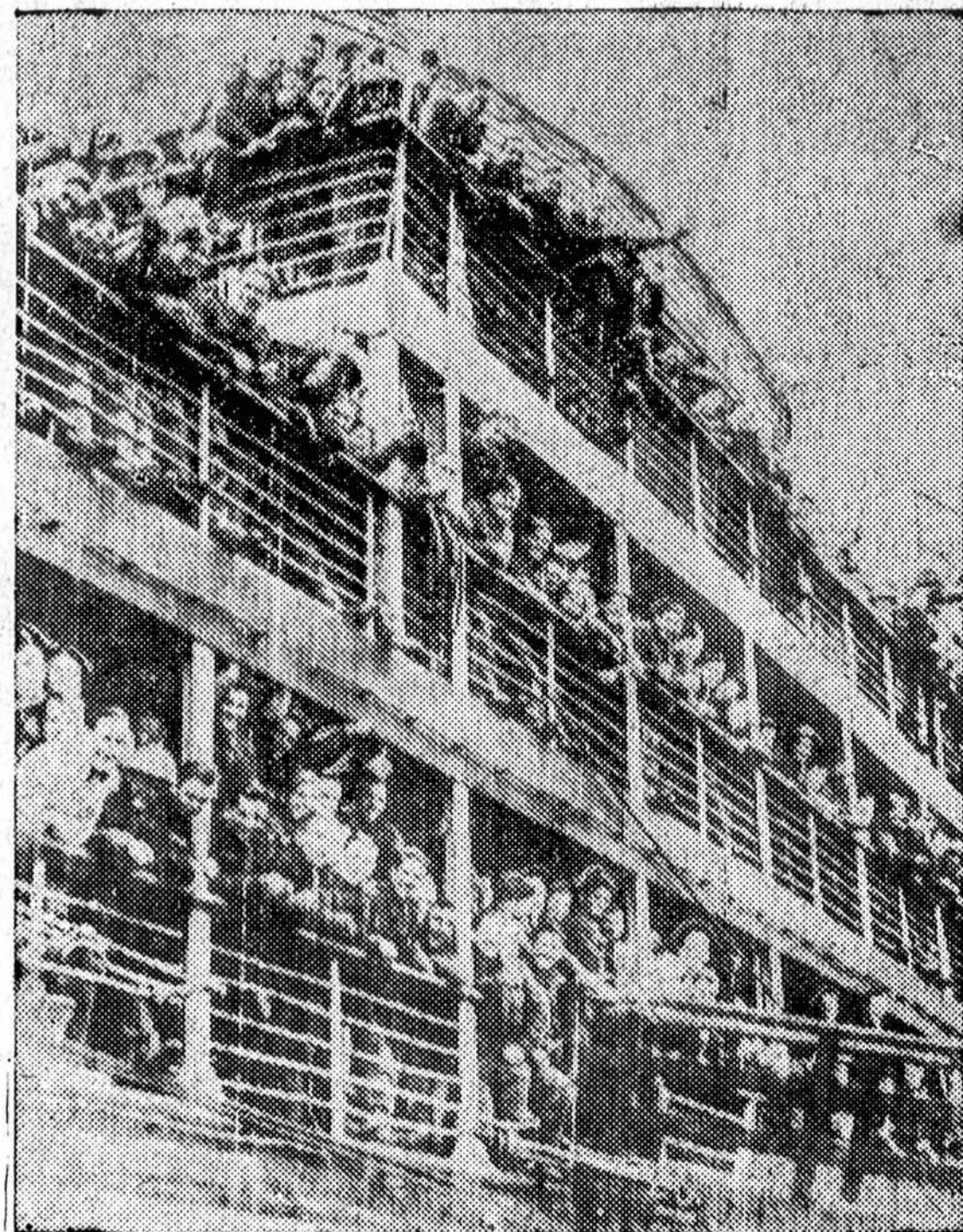
LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Exchange Telegraph žinių agentūra praneša iš Budapesto, Vengrijoje, jogei Hitleris ir Mussolinis turės vėl konferenciją artimojo ateity. Konferencija įvyksianti arba Miunchene, arba Innsbrucke. Pranešimas pasilieka nepatvirtintas.

Isakė Fordo imonei sugrąžinti į darbą 38 darbininkus

WASHINGTON, D. C., geg. 8. — Nacionalinė Darbo Santykių Taryba įsakė Fordo kompanijos imonei Buffalo mieste sugrąžinti į darbą 38 darbininkus, kurie buvo pašalinti dėl veiklos unių. Darbo Taryba reikalauja, kad kompanija užmokėtų tiems darbininkams dar trejų metų algą.

Norvegija kariaus toliau — sako karalius

STOCKHOLM, Švedija, geg. 8. — Norvegijos karalius Haakon išleido pareiškimą, kad Norvegijos valdžia kariaus su vokiečiais iki išlaisvins šalį iš nacių jungo.

Anglų kareiviai, parvežti iš Norvegijos, išlaipinami kažkur Anglijoje.

ITEMPIMAS VOKIETIJOJE AUGA

BERLYNAS, Vokietija, geg. 8. — Itempimas Vokietijoje šiandien labiau matomas, negu prieš naciams užpuoliant Daniją ir Norvegiją. Vokiečiai kalbasi savo tarpe ir svetimšalius painformuoja, kad tenka laukti "svarbių įvykių".

Valdžios atstovai tokių komentary nedaro, teisybė, bet akcentuoja pranešimus apie francuzų ir britų judrumą Viduržemio jūros srity.

VOROŠILOV PASKIRTAS KITAM DARBUI

MASKVA, sovietų Rusija, geg. 8. — Rusijos karo komisaras Vorosilov tapo paskirtas komisarų tarybos pirmininko padėjėju ir krašto apsaugos komiteto pirmininku. Tas komitetas veikia komisarų tarybos priežiūroje.

JUNGT. VALSTIJŲ LAIVYNAS PASILIKS HAWAII SRITY

WASHINGTON, D. C., geg. 8. — Paskelbta, kad Jungt. Valstijų karo laivynas Pacifico ke nesugrįš į savo bazes namie, bet pasiliks Hawaii salų apylinkėje.

Pranešimui pridudama rimtos svarbos.

Neseniai Japonijos atstovas pareiškė, kad Japonija yra užinteresuota Holandijos Rytų salų.

Vokietijos lėktuvai puola sąjungininkų karius Narvike

BERLYNAS, Vokietija, geg. 8. — Vokietijos karo vadovybės komunikatas trečiadienį sako, kad nacių lėktuvai atakavo žygiuojančius sąjungininkų kareivius ir kad lėktuvų bombos pataikiusios į du sąjungininkų kreiserius Narviko apylinkėje.

Rumunija užgriebė Lenkijos auksą

BUCHAREST, Rumunija, gegužės 8. — Rumunijos valdžia paskelbė trečiadienį, kad ji nutarusi konfiskuoti Lenkijos auksą, laikomą Rumunijos Nacionaliniame Banke.

Vyriausybė aiškina, kad užgriebtas auksas bus suvartotas Lenkijos skoloms padengti ir lenkų pabėgėlių Rumunijoje išlaikymui užmokėti.

Meksika susitakė su Sinclair korporacija

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, geg. 8. — Valdžios atstovas trečiadienį paskelbė, kad Meksika susitakė su Jungt. Valstijų Sinclair Oil Corporation. Meksika sumokės Sinclair korporacijai \$8,500,000 už nusavintą prieš porą metų jos aliejaus turta.

Su kitomis korporacijomis, kurių turtas buvo taipgi nusavintas, Meksika kol kas nesutakė.

Suomija nuginčia rusų kaltinimus

HELSINKIS, Suomija, geg. 8. — Antradienį komunistų dienraštis "Pravda" išspausdino kaltinimą suomiams: jie, girdi, sunaikinę įmones tose Suomijos srityse, kurios teko Rusijai pagal rusų - suomių sutartį, ir sunaikinimas buvo priešingas pačiai sutarčiai.

Suomija trečiadienį nuginčio kaltinimą kaip nepagrįstą. Antrą vertus, suomiai kalba, kad Suomijos santykiai su Rusija darosi normalūs. Todėl klausia jie, ką reiškia ši "Pravdos" ataka prieš Suomiją?

Traukinys užmušė žurnalistą

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Londono pietų daly, prie Chapham pasukimo, rastas negyvas Webb Miller, žinomas United Press Association (Amerikos žinių agentūros) karo korespondentas.

Miller po parlamento debatų važiavo antradienio vakare namo. Manoma, prie užsukimo jis mėgino išlipti iš traukinio, bet tamsoje nepastebėjo, jogei lipa ne į platformą, o žemėn. Dėl to ir įvykusi nelaimė.

Prez. Roosevelt'o šalininkai laimėjo Kalifornijoje

SAN FRANCISCO, Cal., geg. 8. — Balsavimuose Kalifornijoje tapo išrinkti delegatai į konvencijas, kurios nominuos kandidatus į prezidentą ir vice-prezidentą.

Demokratų partijos sąrašą laimėjo prez. Roosevelt'o šalininkai. Prezidento šalininkai gavo 6 balsus prieš Garnerio 1 balsą.

Turkija padės Graikijai

ISTANBUL, Turkija, geg. 8. — Turkijos užsienių reikalų ministeris Sukru Saracoglu paformavo Graikijos vyriausybę, jogei Turkijos armija yra priruošta žygiuoti graikams pagalbą, jeigu Graikiją užpulė priešai.

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Pereitą antradienį mirė George Lansbury, buvęs Darbo Partijos žymus vadovas ir didelis pacifistas. Jis mirė būdamas 81 metų senumo.

CHAMBERLAIN LAIMĖJO PARLAMENTO PASITIKĖJIMĄ

VIS GI ANGLIJOJ LAUKIAMA JO REZIGNACIJOS

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Trečiadienį pasibaigė parlamento debatai ryšium su sąjungininkų ekspedicija Norvegijoje ir jos nepasisekimais.

Darbo partija davė įnešimą, kad parlamentas išreikštų Chamberlainui nepasitikėjimą. Premjero šalininkai reikalavo pasitikėjimo.

Balsavimo rezultatai tokie: už pasitikėjimą paduotas 281 balsas, prieš — 200 balsų. Chamberlain laimėjo pasitikėjimą, bet tik 81 balso dauguma. Ši dauguma kur kas mažiau, negu praityti jis gaudavo. 100 atstovų susilaikė nuo balsavimo.

Nors iš debatų Chamberlain išėjo laimėtojas, bet pasitikėjimas juo ir jo vadovaujama valdžia, aiškiai matyti, mažėja. Taigi kalbama, kad jis atlankysias karalių ir įteiksias rezignaciją.

Chamberlainui daug padėjo Churchillio kalba. Tarp ko kita Churchill pareiškė, Britanijos nelaimė paeinanti iš to, kad jos oro laivynas yra silpnesnis, negu Vokietijos. Jis išpėjo, kad ir ateity dar kurį laiką britams dėl to silpnumo teks kentėti.

INEŠIMAS DUOTAS IŠREIKŠTI NEPASITIKĖJIMĄ CHAMBERLAINUI

LLOYD GEORGE REIKALAUJA PASALINTI PREMJEŲ

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Trečiadienį parlamento debatuose Herbert Morrison, vienas iš Britanijos Darbo Partijos vadų, davė įnešimą parlamentui išreikšti nepasitikėjimą Chamberlainui. Jisai pareiškė, jogei yra didelis pavojus karą pralaimėti, jeigu Chamberlain ir jo patarėjai pasiliks valdžioje.

Tuoju po Morrisono įnešimo Chamberlain pareiškė, kad jis turi draugų parlamente ir kad jis priima Morrisono išsakytą.

KARO ŽINIŲ SĄTRAUKA

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Darbo partija parlamente davė įnešimą išreikšti nepasitikėjimą Chamberlainui.

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Lloyd George, buvęs Pasaulinio karo metais Britanijos premjeras, antradienio debatuose reikavo, kad Chamberlain tuojau rezignuotų.

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Jeigu parlamentas ir išreikš pasitikėjimą Chamberlaino valdžia, vis vien, Londone kalbama, jo vadovavimo valdžiai dienos sukaitytos. Jis nepasiliks ilgai premjeru.

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 8. — Lenkų kariuomenė atvyko į Narviką. Išvadas daromas, kad sąjungininkai esą nusitarę neatiduoti šiaurės Norvegijos vokiečiams.

BERLYNAS, Vokietija, geg. 8. — Vokietijoje laukiama naujos Hitlerio atakos, šį kartą gal prieš Holandiją ir Belgiją.

ROMA, Italija, geg. 8. — Italijoj vėl paleistos kalbos, kad fašistai pasilieka nekariauja.

LONDONAS, Anglija, geg. 8. — Kai opozicija davė įnešimą, parlamentui išreikšti nepasitikėjimą Chamberlainui, šis, susijaudinęs pašoko iš kedės ir pareiškė, kad jis priims "išsąukimą".

Lenkų kariuomenė išlaipinta Narvike

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 8. — Paskelbta, kad Narvike tapo išlaipinta lenkų kariuomenė. Iš to fakto daromas išvadas, kad sąjungininkai yra nusitarę ginti Norvegijos šiaurės uostą.

Narvike gal but neužilgo lenkai turės progos susiremti su vokiečiais kiek lygesnėje aplinkumoje negu ta, kurioj jiems teko kariauti prieš vokiečius, kai Hitleris užpuolė Lenkiją.

Išdalino kaukes Egipte

ALEKSANDRIJA, Egiptas, geg. 8. — Jungt. Valstijų, Britanijos ir Francuzijos konsulatai išdalino savo šalių piliečiams Aleksandrijoje kaukes nuo nudingų dujų apsaugoti, jeigu karas kiltų.

"Naujienu" Pinigų Siuntimo Skyrius

SIUNCIA PINIGUS LIETUVON
Telegramu. Užtikrinama pilnas ir greitas išmokėjimas.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Illinois

Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

MOTERU SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY

EINA KAS KETVIRTADIENI

IŠTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENES

TORONTO SENESNĖS KARTOS LIETUVĖS PAVYZDINGOS MOTINOS

Kada mes tyliai mintimis nu-
plasniojam į tolimą lietuvių
moters-motinos praeitį, mes
randame daug pamokinančio iš
šių dienų motinoms.

Mūsų tautos sena praeitis
daug byloja mums apie lietuvių
moters nuveiktus darbus net ir
tautos labui. Reikia tik pasklai-
dyti istorijos lapus ir greit pa-
matysime, kokiam varge ir
priešpauode lietuvių motina gy-
veno ir kurė šeimą.

Net ir tokiais momentais, kai
tautai gresdavo pavojus, lietu-
vė ramiai atiduodavo sūnus
tautos sargybai, nė kiek nenu-
stodama vilties būti lietuvi ir
pačiuose pavojingose gyvenimo
dienose.

Iš senų senovės lietuvių augi-
no vaikis gimtoje kalboje, jau-
triai skiepdama juose tėvynės
meilę, karios vedami kovon,
garbingai iškovojo Lietuvą iš
priespaudos ir persekiojimų.
Tik jų dėka narsieji sunys ku-
pinomis mėsos širdimis pa-
vergtai tėvynei aukojo save, to-
dėl šiandien mes turime laisvą
ir nepriklausomą savo kraštą.
Lietuvės širdyje rudeniančias per
amžius lietuviškumo ugnies lie-
jstengę užgesinti jokie žiaurū-
mai bei šurro tundros. Tik lie-
tuvė motina, ne kas kitas, bai-
gusi sunkius dienos darbus, va-
karo metą atsisėdusi prie rade-
lio, paslapčia ištraukusi giliai
pasieptą maldaknygę, davė sa-
vo vaikams lietuvišką žodį. Ji,
tik ji, patiesė dirvą tautos at-
gimimui! Jos nuopelnai vis la-
biau pradedami įvertinti ir
Lietuvoje, vis labiau pradeda-
ma susirūpinti ir jos bukle. Mo-
tinų diena plačiai ir gražiai mi-
nima visoje Lietuvoje, betur-
tėms ir darbo motinoms visur
ruošiamos paskaitos, prakalbos
ir įvairios pramogos, skiriamos
taipgi dovanėlės gausių šeimų
motinoms. Žodžiu, motina
stengiamasi vis labiau suprasti
ir jų prideramai pagerbti.

Deja, ne visur lietuvių motiną
pasiekia širdingas žodis jos die-
nos proga. Daug yra pasatlių
išsišlavusių motinų po įvai-
rias šalis, kurių nieks nepri-
mena. O visgi jos yra, jų sunkių
priespaudos laikų augintos duk-
ros, kurios likimo išgintos au-
pleido savo gimtas samanotas
bakužes, išsinešdamos iš jų sa-
vyje lietuvišką jausmą ir pris-
rišimą savo tėvynei.

Nežiūrint, ar gyvenant svetur
jų sunkias dienas slėgė kartais
sunkios bangos, ar kartais nu-
šviesdavo saulutė iš švelnus vė-
jelis glamonėjo jų linkmesnes
dienes; žodžiu ar švietė joms
skaisti saulutė, ar gulė jų gyve-
ninį tamsi naktis, jos visad
buvo patvarios kovoti su au-
dromis, nepamiršdamos, kad
jos yra kantrios ir ištvermingos
lietuvės.

Jos svetur gyvendamos kurė
šeimas ir jas auklėjo loje dvi-
sioje, kuri savyje slėpė iš gim-
tosios pastogės paveldėtą.

Cia noriu atiduoti pagarbą
senesnės kartos motinoms, gy-
venančioms Toronte. Lai būna
leista man šiandien jausti jas
tik motinomis ir kartu su viso-
mis motinomis pabuvoti šiame
Motinos Dienai pašvęstame sky-
riuje.

Štai jau žila ir sunkių gyveni-
mo audrų išvagoto veidu, bet
meili senutė Marijona Sakala-
uskienė, kuriai šeimyninio žiū-
nio laime neilgai teko džiaugtis

Per greit jai mirtis atėmė vy-
rą, penkių vaikų tėvą. Liko jai
sunki našta, nes vaikučiai liko
visi maži. Suprantama, kad nė-
ra pasatlyj jautimo, lygais mo-
tinios jausmui, — toks buvo ir
tuomet dar jaunos ir ryžtingos
Sakalauskienės jausimas savų
vaikams, kuriuos ji atsidavusiai
auklėjo, kuriuos ji savo švelnia
ranka globodama išaugino rimi-
tais žmonėmis ir gerais lietu-
viais. Jos vaikai: Marija Vaske-
lienė (jau mirusi), Ona Čirins-
kienė, Salomėja Parukevičienė,
Margarita Karaliūnienė (savo
laiku daug veikusi lietuviškoje
dirvoje Kupiškėno Karaliūno
žmona) ir sunus Jonas. Visos
jos dukterys jau augina savo
šeimas ir, žinoma, taipgi lietu-
viškoje dvasioje. Trys anukės
jau panelės visos dainuoja
„Aušros chorė“. Galime ir mes
pasidžiaugti senute Sakalauskie-
ne, kuri ne tik gražiai išaugino
vaikus, bet sugebėjo juos taip
paruošti, kad jie ir savas šeimas
išaugino motinos troškimais.
Kaip matome, ji sulaukė jau
anukų, kurie žengia lietuviškais
močiutės keliais. Antroji sehu-
tė, — tai Kudirkienė, pavyzdni-
gai išauginusi 2 sunus (vienas
mirus) ir 3 dukteris: Danielienę,
Jurgienę ir Bendoraitienę. Jos
visos torontiečiams gerai žno-
mos ir savo laiku buvusios uo-
lios veikėjos katalikų tarpe. Da-
neliai yra ypatingai atsižymė-
ję gerais darbais ir gerbimu vi-
sų lietuvių be skirtumo.

O štai Jurgienė dar gerai at-
fodanti ir nesusenusi motina,
dar labai daug veikianti ir da-
bār. Ji yra motina taipgi pen-
kių vaikų. Jos vyriausias sun-
us Benediktas, kurio ji neteko
prieš porą metų, dėl jo nenu-
stoja sielotis, nes jis buvęs ypa-
tingai geras ir giliai įvertinan-
tis tėvus. Antanas, Marytė Mo-
tiejunienė (Aušros choro moky-
toja žmona), Izabelė ir Edita, —
visi šie jos vaikai gražiai kalba
lietuviškai ir aktyviai dalyvau-
ja lietuvių veikime. M. Motiejū-
nienė yra gera vaidintoja, šioje
šiltyje neilgai yra pasitarna-
vusi.

Kas nežino mūsų Masiėnės,
kuri savo svetainėje ir malon-
dumui yra plačiai gerbiama. Jos
trys sūnūs nors ir nėra jau
prisirię prie veikimo, bet dvi
dukrelės dažnai mūs padžiūgia
vieną šokiui, kita pianu. Pati
Masiėnė aplanko veik kiekvieną
lietuvių parėiginį ir labai uo-
liai visokiąs būdais juos remia.

Viena iš daugelio vaikų moti-
na yra ir Petravičienė, kurios
vaikai yra pasižymėję darbumu
ir gražumu. Jos visa šeima bu-
vo labai aktyviai įsitraukusi į
veikimą, bet dėl tam tikrų nuo-
tykių dėl kurių ypatingai su-
kliai pergyveno motinos siela —
jie pasitraukė. Žymėtinai, kad
Petravičienė yra nepaprastai ty-
li ir ramus budo moteris. Ji
pasitenkina ir džiaugsmu ir
vargu tik savo šeimoje.

Butų nesąžininga nepaminėti
gyven pavyzdinčių mūsų
tarpė šeimos, lai Morkienės.
Kiek žinoti, ši motina išaugino
keturis sūnus ir tris dukteris.
Kurių vyriausia Ona Simonai-
tėnė žinoma kaip Sūnų Duk-
terų dienos veikėja. Kita duklė
Viktė Guberienė ir dar pane-
lė Birutė, kuri su keturiais
broliukais — Vytautu, Petru, Ali-
tariu ir Jonu atsidavusiai veikia
„Bangos“ chore. Minėtina, kad

Geguzes

12---

Motinos Dienos Proga Sveikiname Visas Motinas!

Nėra Motinelės

Mudvi sesaitės,
dvi našlaitėlės,
kur mudvi eisim,
ten graudžiai verksim.

Eisim, sesaitė,
į darželį
žalių rutelių
pasiskinti.

Oi, yra, yra
daržė rutelių,
oi, nėra, nėra
mami motinelės.

Nuskins ruteles,
atžels ir kitos,
mirė močiutė,
nebėr man kitos.

V. Faiza.

Atimdamai motinai sunų, jie at-
ima dalį jos gyvybės, jie nelei-
žia motinai džiaugtis savo vai-
siu, gražiomis viltimis ger-
tis; jie atima iš jos kas jiems
reikalinga, o ją palieka be ma-
lonaus žodžio, be užuojautos,
kartais net skurdė. Koks mi-
lonumas šiandien tokioms mi-
linoms, kurioms tik atsiminti-
mais beliko gyventi; jų sūnūs
nesveikins jų, nes jau seniai il-
kito, kaip sūnus karo laukuose. Jų
mėtinės, kurios dar turite savo
sūnus su savim, esate šiandien
laimingos. Jie jums parodys
tikrą meilę, tarsi pagarbos žo-
dį.

už jūsų vargus pergyventus dėl
jų.

Panašiai netekti sunų prisibi-
jo ir mūsų torontietės čia su-
minėtos motinos. Reikia vilties,
kad ši nelaimė jūsų nekludys.
Jūs davėte mūsų tautai naują
kartą, jūsų pagalba išliko joje
mylima gimta kalba, reikia ti-
kėti, kad jūsų sunys nesulauks
tos nelaimės nelaimės kovoti
už svetimus ir grobuoniškus
reikalus. — O: I.

Iš Lietuvos Moterų Veiklos

„Lietuvos Vaiko“ draugijos
Kauno skyrius suruošė jaukią
arbatėlę Karininkų Ramovėje,
kurioje dalyvavo nemažas skai-
čius vaikų darželių mokytojų.
Rašytoja ir poetė P. Orintai-
tė gyvena Vilniuje ir rašo poe-
mą iš kaimo gyvenimo.

Buvo įdomu skaityti („Lietu-
vos“ numerį 4-tam) mūsų
gerosios bendradarbės Prancės
Lapinės „review“ apie leivos
Simonaitytės knygą „Pavasarių
Audroj“, kurioje pavaizduotas
klaidpėdžių lietuvių gyveni-
mas.

JAUNAI MOTINAI

Prieš mano akis stovi jauna
moteris. Jos vienoj rankoj iš-
blyskusiais veidais kudikėlis,
antroj — alaus bakalas, o
dantyse cigaretas. Ji paskatin-
toja šį straipsnėlį parašyti,
kurį taikau MOTINOS DIE-
NAI.

Kas atneša motiną tik kar-
tą į metus, tas laimės pasaulį
neturi. Kas tik kartą į metus
pabando savo motinai suteik-
ti džiaugsmo, tokio žmogaus
sąžinė negali būti rami, nes jo
motina buna skausmu iškrai-
pytu veidu, amžinai liudny
minčių slėgiama. Bet ji tyli.
Idealioji motina pati viena
kenčia. Niekada ji mums ne-
išmetinėja už jos pamiršimą.
Mat, ji myli mus labiau už sa-
vo laimę, net už savo gyvybę.
Ji net savo žilstantį plauką
mielai pakeistų bile daiktu
mūsų laimei.

Tik idealioji motina gali sa-
vęs išsižadėti. Tokias motinas
mes dauguma, bene visi iš
Lietuvos atvažiuosieji, turė-
jome, turime. Tokiomis moti-
nomis dauguma mes esame.
Nemiokėtume mes džiaugtis, jei
tuo džiaugsmu nuodytume
savo vaikų laimę. Nel...

Tačiau... yra ir kitaip. Yra
ir tokių motinų, kurios dar iš-
ciuj savo kudikėlį nešiodamos,
geria į save visokių nikoti-
nus...

Kartą aš turėjau viešnią.
Jauną, gražią, su kudikiu ran-
kose. Ji atėjo linksma savo lai-
me pasigirti, — kito kudikio
laukianti.

„Madonną esi panaši“, aš
buvau betaranti, kaip ji sie-
kė rankinėlį ir, iš ten išė-
mus, pasiūlė man cigaretę.

„Nerukau, dėkoju,“ tariau
skausminga šypsena.

„Keista, kad tu nerukai. Nie-
kada nebūčiau taip manius“,
ji man pastebėjo.

„Kodel, mieloji? Juk milio-
nai moterų neruko. O iš lie-
tuvų tik išimtis tai daro,“ kal-
bėjau.

„O kurios gi neruko?“ — iro-
niškai ji man atkirto.

„Paimkime tik mūsų klubą.
Pavyzdžiui, tokios senos ame-
rikietės, tokios madnios (čia
išvardijau keliolika mūsų žy-
mių, dorų, darbščių veikėjų
vardus), o nė vienos nesusi-
mačius su cigaretu dantyse.

Ji sukvatojo:

„Na, jei jau tokios pradėtų
ruktyti, tai tikrai ir aš mesčiau
ši paprotį. Senės tokios, iš kai-
mų kilusios“, ji piktinosi.

Skausmas man suspaudė šir-
dį, surakino lūpas ir galvoj
vulkanas minčių kilo. Taip la-
bai man nuostabu buvo, kad
moteris, mokėdama įsibrėžti
degtuką, skaito save gerėse
už kitas. Didžiujasi, kad ji iš
savo burnos kaminą daro, kad
pašvinkusi tabaku kitam nosį
raukia. Ir ji ne viena. Ne kar-
tą gi matome ir mūsų sugigose,
kuomet viena ir kita „ponia“,
išsiopusi pučia dumą, mau-
kia stiklą po stiklo stiprų sky-
stymėlį ir reikalauja pagarbos,
kaip mūsų tautos „graži“ de-
koracija. Akiplėšikai jos lenda
prieš akis moterims, kurios
tautos garbę kitaip supranta,
kurios siekia mokslo, ieško ži-
nių ir stengiasi būti naudingos
kitiems darbais.

Kadangi idealioji motina yra
atmintina kiekvieną dieną ir
net valandą, nes ji yra įkvėpi-
mas gėriui šaltinis, tai aukš-
čiau tik ką minėta motina, rei-

kalinga būtinai nors kartą į
metus priminti jos klaidas.
Ypač jaunoji motina reikalin-
ga pamokymo, kad tabakas
ir alkoholis yra kenksmingas
besiformuojančiai naujai gy-
vybei, kad silpnina jos atspa-
rumą kovai su gyvenimu.

Užsidegti cigaretę, išmaukti
alaus ar degtinės stiklą, nereik-
kia jokio išsilavinimo, nereikia
jokio supratimo, kas pasauly
dedasi, nereikia žinoti nė kas
tau panosėj esti. Tai padaryti
gali bile tuščia galvė gatvės mo-
teris. O kurios ir doros, išmok-
slintos moterys yra tuo netiku-
siu papročiu persiėmusios, —
jos vertos mūsų pasigailėjimo,
kaip lygiai mes gailimės visų
kitų, gyvenimo šunkeliais pa-
slydusių. Ir ne tokioms rašau
šį straipsnėlį, nes jos ir pačios
gerai supranta to žalą. Jauny-
stėję ieškodamos nusiramimo
rupestėly, stengdamosios užsi-
miršti ištiktoje nelaimėje, jos
siekė šio ir to ir nejučiomis
priprato. Veltui dabar stengia-
si su tuo kovoti. Kas įleidžia
mumyse giliai šaknis, tas ne-
lengva išrauti. Bet tu, jaunoji
motina, kuri tik dėl grožio sie-
ki cigaretę, kuri tik norėdama
pasirodyti moderni, kvatoji su
vyrais prieš degtinės stikluoką,
tu gali to papročio savy ne-
prigydyti. Žinoki vieną tiesą —
nei sau, nei savo tautai tokiu
moderniškumu garbės nepada-
rysi.

Susikaupk nors šią dieną,
kuomet pasaulis lenkia galvas
savo motinoms. Pagalvoki: ar
tavo vaikai tave gerbs, jei tu
eisi primityvių žmonių pėdo-
mis?

S. Storulienė

MAMYTE, MANO MAMYTE

Laikas nuo laiko aš savo as-
menišką apskaičiavimą rupe-
tingai atlieku, norėdama patir-
ti, kiek aš esu turtinga. Apska-
čiavus, apžiūrėjus atrandų, kad
labai turtinga esu. Mano yra
dangus mėlynas, plaukiai debe-
sus; mano žaliuoja medžiai,
mano kvepančios gėlės; mano
paukšteliai linksmai giedantys,
mano dienos saulėtos, mano
naktys tylios, ramios.

Bet užvis didžiausias mano
turtas — tai mano mamytė.
Jos siela, jos jausmai, jos šyp-
sena, jos motiniška meilė yra
mano neatskiriama nuosavybė.
Užmirštama labai greit, kas
yra jos nuosirdys atsidavimai.
Ar ilgai mes atmenam jos
karštus širdies atodusius. Ji ne-
kartą verkdama gaudingom
ašarom klausė alsavimo ir dre-
bėdavo iš baimės, kad savo
dukrelės ar sunelio nenustojus.
O kaip greit mes užmirštam,
kad motulė aukotų gyvastį sa-
vo dėl labo dukters ar sunaus.
Ir kaip dažnai mes savo mamytės
įleidžiam ruščių žodžių ar-
ba nemandagių elgesiu. Net
gana dažnai ir nenorim kalbėti
su savo mamyte savo prigimta
lietuvių kalba.

Todėl gerbkime savo bran-
gias mamytes ne vien Motinos
dieną, bet visur, visuomet ir
visada.

As savo mamytei skiriu šią
Motinos Dieną ne vien savo
širdingus ačiuvimus už išauklė-
jimą manęs, bet šiuo aš jai su-
dedu savo širdies jausmų gra-
žiausių gėlių buketus.

Mamytės dukrelė,
Genovaitė Zelnutė.

L. Narmontaitė

Mano mamytė mane mokino

(Minint Motinos Dieną skiriu eiles motinai, Marei Narmontienei)

Mano mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Kaip valgyti, kaip vaikščioti,
Kaip kalbėti ir kaip elgtis.
Mano mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Kas yr, gera, kas yr' bloga,
Kas naudinga ir kas neverta.
Mano mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Žengti pirmyn protingam kelyje,
Stiprint mintis moksle visados.
Mano mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Gerbti mokslą, remti dailę,
Ir daboti amžių kultūrą.
Mano mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
"Ne griauk, vaikel, ne ardyki,
Vietoj to sėk grūdus ir statyki."
Mano mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
"Tryšk, jeigu neturi malonų žodį,
Arštrius ir žiaurios žodžius neišlark."
Kadangi mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Tad dėkoju jai už patobulinimą
Jos dukters asmenybės.
Kadangi mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Tai gerbiu ją už tuos idealus,
Kuriuos ji įkvėpė dukters dvasioj.
Kadangi mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Tai dėkoju jai už tas pastangas,
Kurios pagerino mano gyvenimo dienas.
Dėl to, kad mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Tai džiaugiuosi, kad dar ir šiandien
Ji rodo man gerus kelius.
Dėl to, kad mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Tai džiaugiuosi, kad dar ir šiandien
Galiu laikyti jos brangią rankelę.
Dėl to, kad mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Tai laikau visų brangenybių brangiausia,
Kad galiu dar prie jos prisiglausti.
Dėl to, kad mamytė mane mokino nuo jaunystės dienų,
Tai skaitausi laimingų laimingiausia
Dar turėti prie savęs Mylimiausią Mamytę.

MOTINOS TROŠKIMAS

Už poros dienų mes minėsime Motinos Dieną. Mes, kurie gyvename Amerikoje, minėsime linksmi ir mums motinoms bus smagu sulaukti tos dienos. Bet koksai ten bus Motinos Dienos minėjimas, kur karas liepsnoja, kur daug jaunų gyvybių padeda savo galvas amžinai... Nors mes čionais gyvenami nesame paliesti karo, bet negalime pamiršti, kad anoj pusėj jūros motinos taip pat savo vaikus augino, tikėdamos iš jų sulaukti savo senoms dienoms paguodos. Bet ką gi jos sulaukė? Kaip šiandien Europoje?

Aš niekad nepamiršiu pasaulinio karo baisenybių. Bet dabartinis karas dar baisnis ir žiauresnis. Tenais mirtis skraido ore, ne vien tik žeme vaikšto, ne vien tik jurose ir po vandeniu plaukioja.

Tas negali apsaugoti karo baisenybes, kuriam neteko karo matyti, kuriam nereikėjo išleisti vaiko ar vyro kariuoti. Pasauliniam kare mano sunus buvo do syk sužeistas, bet nors išliko gyvas.

Rodos, kad nuo to karo nėra nė vieni metai praėję, kad nesilietų kur kraujas, kad ne vienoj, tai kitoj pasaulio dalyje. Tas karo dievaitis taip baisiai trokšta žmonijos kraujo. Kad kartą kas tam karo dievačiui širdį perdurtų ant visados.

Mes motinos nenorime karų. Mes nenorime, kad mūsų brangūs suneliai būtų paaukoti karo dievačiui, vieni žuvo, kiti sužeisti, jų gyvenimas vargingas. Ar tai neįpasakyta skriauda toms motinoms ir tiems sužeistoms.

A, gamta, tu motina visų, padaryk tiems karo norintiems kitišką širdį. Duok jiems kitoniškus jausmus ir mintis. Duok jiems supratimą, kad kare daugybė nekaltų žmonių žuvo, kad turiai ir ilgų metų kultūra sunaikinta, ir kad žmonijai atneša vien tik vargą, bėdas ir ašaras. —M. Janionienė, Baltimore, Md.

VAIKELI, ŽIURĖK, KARVĖS BĖGA

Kai aš augau Lietuvoj, nebuvo mados vaikams pirkti tam tikrus apatinius, kad jie lengvai išmokyti, kaip apsirengti. Bet man kaip mažytei šešių metų mergaitei nebuvo jokio kėblumo — man nereikėjo mokslinės kibirų kelnėčių, specialiai siūtų andarokėlių, kad rytą kėlus apsirengti. Aš turėjau suprantančią mamytę.

Tą vasarą — kai man sukako šešti metai — tėveliai nesamėdė piemenės karvių ir ožiuko ganyti, nes aš buvau prašius tos užduoties; jaučiaus jau gerokai paaugus; norėjau ir aš stoti į darbą.

Tad anksti rytą mamytė mane miegančią iš lovos pakeldavo, greitai, tyliai mane aprenkdavo ir pasodindavo ant slenkščio, o aš per visą tą triušą saldziai, giliai miegodavau. Ji įdėdavo pusryčius į krepšelį; pripildavo puodelį saldžios smetanos — dėlei uogų, jeigu aš miške uogyną užėčiau, ir tik tada maloni jos ranka mane bent kiek supurtydavo, kad gilų miegą numetus ir į ausį pašnibždomis tardavo: "Žiurėk, Antosele, kur karvės jau bėga!"

Strikt nuo slenkščio, ir bėgdavau aš paskui žalmargių iki pat miško, kur jos apsidairiusios sustodavo pusryčių.

Tik tada rasdavau aš savo krepšelį, pilną gardumynų, mamytės sutaisyty. Koks malonus buvo tas pirmasis mano darbas prie mamytės; kaip tikrai aš buvau apsaugota nuo gyvenimo kėblumų; kaip lengva buvo išaugti į subrendimą ir atsakomybę, prisidengus jos meile ir rupestingumu.

Tai buvo keiti metai atgal. Dabar jau kitokios mintys apie vaikų auklėjimą, bet netikiu, kad galėtų būti linksmesnis, malonesnis mokymas atsakomybės apsimimmo, kaip mano jaunystės dienos Lietuvoj prie mano mamytės.

Suzanna Viliūtė.

PRIEŠ TAI, KADA ATsirado MOTINOS DIENA

Motinos Dieną pradėjo minėti prieš tris dešimtis du metus, ir ji buvo įsteigta Prezidento proklamacija 1914 metais. Bet seniai prieš tai visų amžių pasižymėję žmonės skleidė žodžių ir darbų tą obalsį, kad "Nėra kito Motinos, kaip mano Motina".

Garsusis tapytojas Whistler pavadino paveikslą savo Motinos "An Arrangement in Black and Gray". Jis nevadino ji Motina dėl to, kad jo meilė dėl savo Motinos buvo tokia šventa ir ypatinga, kad pasaulis neturėjo teisės būti sentimentalus ap'e ją.

Napoleonas visuomet stebėdavos savo Motinos grožiu. Labai dažnai jis pareikšdavo, kad ji turėjo vyro smegenis. Ji tvarkė viską taip protingai ir gudriai, kad buvo tiesiog netikėtina, atsižvelgus į ją kaip moterį ir dar jos jauną amžių.

Jurgis Vašingtonas negalėjo būti jureivis vien tik dėl to, kad jo Motina negalėjo pakeisti atskyrimo nuo savo sunaus.

Lincoln buvo tik devynių metų amžiaus, kada jo Motina mirė. Jos paskutiniai žodžiai buvo "Būk kuo nors, Abe."

Eugene Field buvo tik tai šešių metų, kada jo Motina mirė. Bet jis sakė, "aš nešiau atsiminimą jos švelnaus balso ir malonios glamonėjančios rankos per visą mano gyvenimą."

Carlyle parašė "Aš didžiųjų savo Motina. Jeigu kuomet nors pamiršiu gerbti ją, aš turiu nustoti būti žmogus patsai vertas atminimo."

Thomas Moore rašydavo savo Motinai po du laiškus į savaitę. Kuomet ji mirė, ji turėjo keturis tukstančius jo laiškus.

John Quincy Adams kiekvieną naktį savo gyvenimo pasakydavo tą vaikų maldele "Now I lay me down to sleep..." kurią jo Motina išmokino jį.

Kas nors yra pasakęs, kad "Motinos žymiųjų vyrų gyvena tikrai savo sunuose." Kaip žodžiuose, taip ir darbuose šių sunų, mes matom kaip amžinai ir gražiai jos gyvena. (Kathleen Masterson).

Iš "Moteris"

ŠIŲ DIENŲ MOTINA

Rašo Stasė G.

Vakaras. Mėnulis padangėje po debesies nardo, ten aukštai spindi žvaigždžių pulkai. Ten vėlra įdubus laukais nustaigia, sunkus debesiai temdo pasaulį, baisus nemielas gamtos rustumas!... Baisingos audros širdyje motinos užgulė sielą liudnumas. Ten toli patrankos gaudžia... ten šuviai, ten dar toliau ugnies švyturiai nakties tylą ardo, laukai lavonais greit bus nukloti, o ji, vargšė motina! Eina juoda skara apsigaubus tyli, ji nejučia, kad eina per kalnus, per girias, upes ieškodama šviesos, ramybės. Ji trokšta parnešti tai žmonijai ir savo vaikams. Suklūpa. Miglos aplink. Girdisi: "Stok! Uždaryt, supančioti ją!" Sustoja. Apsidairo vargšė motina, per veidus rieda ašarų lašai, ji pančiojama... Juoda skara vis žemiau gaubia lyg skausmą norėdama paslėpti. Bando ramintis, laukia bet, nesulaukia! O žvaigždutė taip aukštai... Mintis geismus šaukia, bet sugrįžta tik skausmai.

Ji pančiojama. Kaip sunku, kaip skaudu be artimos sielos. O, vargšė motina! Kas ją supras? Kas išklausys jos gelsmų? Kas norės padėti siekti šviesos, kada aplinkui visur tamsa, niukiai... širdyje skausmų audra. Ir kasgi jai iš viso pasaulio gėrybių? Kada jos balsas negirdimas! Jaučiasi palikta lyg tyruose, apaleista, išjuokta. Ji pančiojama. Jaučia prieš ją pasaulis apsiavertė ir sako: "tu jau nereikalinga!"

Jau naktis. Visur šmėklos, o ji klabinama duris, klausos, gal išgirs... Širdis ilgisi širdies. Kodėl tik jos širdis prisipildo jausmų baimės, mato gesta šventoji ugnis... Kada skausmai drasko krūtinę ir audros skaldė jausmus, šauksmai pro motinos ausis laksto ji jaučia, kad dabar žaidžiama kardu ir ugnimi. Motinos meilė neteko vertybės, ji siuloma kitais "gražiais" pažadais pamiršti. Jie moka jausmingai motinos širdies stvgoms grot, tarytum kad kanklės gaustų "O. Motin! nusiramink motin! Tavo vaikų kelias radastoms išklotas ir saulė švies jiems gražiau, Jeigu ir žutu? Tai tik dėl tėvynės! Kokia didi garbė. Ir kam tau motin liudėti?"

Bet šių dienų motina jau kitaip įsivaizduoja "gražius pažadus." Ji mato juose tik taką vargų žmonijai erškėčiuota ir ašarų kalnus. Argi gali būti didesnis motinos širdžiai skausmas, kada jos vaikas karunuoto plėšiko naguose turi žūtį! Sielą krutinėje taip pat apnyksta, kaip tamsos juroj gamtos vaizdai, jos galva svyruoja, krutinė virpa, minties ir jautimo sieloj pristygo, ji supančiola... tai tokia šių dienų Motina.

MOTINA

Rašo Ona Kubilienė.

Beveik kiekvienai dukteriai arba pavyzdinam sunui atrodo, kad jo mamytė yra daug geresnė už kitas motinas. Man atrodo, kad mano mamytė yra geriausia visam pasaulyje.

Kai aš buvau mažylė mergaitė, aš labai norėjau užaugusi būti tokia, kaip mano mamytė: graži, protinga, sveika ir taip teltiau.

Aš manau, kad butu labai sunku šiandien rasti tokį kudišką pasaulį, kuris nenorėtų būti toks, kokia yra jo mamytė arba tėvelis. Mažam vaikui jo tėveliai atrodo didžiausi didvyriai. Tokiu būdu yra labai svarbu tiems tėvams, kurie auklėja kudikius, būti pavyzdiniais, blaivais ir nesiburti tarpe savęs prie mažų kudikių, nes mažytis kudikis labai mėgina savo tėvelius pamėgdžioti ir taip viską daryti, kaip jo tėveliai daro, nes jo jaunam protui atrodo, kad jo tėveliai yra labai protingi, ir jie klaidų nepadaro.

Motina auklėjime vaidina svarbesnį vaidmenį, negu tėvas, nes ji yra visuomet su kudikiu. Ji savo meile, savo glamonėjimais rankomis savo sveiku protu gali savo kudišką išauklėti į pavyzdiną jaunuolį. Ji taip pat per savo nesumanumą ir apsilėidimą gali savo kudišką padaryti labai nelaimingu ir netikusiu pasauliu.

Pagimdymas kudikio nereikia, kad motinas darbas atliktas. Aš sakčiau, kad pagimdymas vaiko yra mažesnė pusė atsakomybės, negu kudikio išauklėjimas.

Mokslo žmonės mums sako, kad labai daug yra taip vadinamų "great women of the world", kurios savo kudikių neturi, bet kurios turi motinišką patraukimą prie jų "Maternal yearning"; kad tos moterys šiandien su savo labdarininkumu ir savo švelnia siela prisideda daug daugiau prie pasaulio pagerinimo, negu motinos, kurios pagimdo vaikus ir juos apleidžia, arba per

savo girtuoklystę ir paleistvystę juos išauklėja tokiais, kokios jos pačios yra.

Pavyzdinga motina su savo nenulistančia meile ir pasišventimu dėl savo kudikio nesėdi saliuose, nekeiklia ir neapkalba kitų moterų. Ji yra švelni, kukli, pasiryžusi visuomet ką nors gero pasakyti apie kitą žmogų ir taip toliau. Tokia motina yra šventa ypata mano akys, ir vėta didžiausios pagarbos ne tik nuo savo kudikių, bet ir nuo kitų.

Abraham Lincolnas kalbėdamas apie savo motiną štai ką pasakė: "Aš neturiu užteklinai garbingų žodžių, kad galėčiau savo mamytę tikrai pagerbti."

Taigi, brangūs skaitytojai, vardan motinos dienos šventės, kuri įvyksta gegužės 12 d., kviečiu visus švesti tą garbingą dieną kaip didžiausią šventę.

Močių Dienoj nenamirški pabučiuoti veidelį. Ir nepleiskis nesuspaudęs Senutei rankelių...

Neapleisk savo močiutės — Turtas tai brangiausias, Jos netekęs pasijusi, kad esi biedniausias!...

MOTINA IR ŠEIMA

Motina yra atsakomybingiausias šeimos ašmuo. Ji rūpinasi, save disciplinuoja, ruošia planus, stengiasi gyventi gražiomis mintimis dar kudiškiui negimus; nes kiekvienos rimtos motinos didžiausias noras yra susilaukti sveiko ir gero kudikio. Kuomet kudikis gimsta, jis atneša su savim daug problemų, kurias irgi prisiima motinai spręsti. Tos problemos su kudikio augimu keičiasi ir daugėja, pastato motiną vis į didesnę ir didesnę atsakomybę. Jos rankos buna pilnos darbo ir mintys nuolat koncentruojamos jos kudiškų auklėjimui. Tai padėtis motinos, kuri yra materijaliai pilnai aprūpinta, už kurios pečių stovi vyras su pilnai jos šeimos reikalavimus patenkinančiomis pajamomis.

Bet tokių laimingų motinų yra tik nedidelė dalis. Daugumas jų, be svarbių pareigų šeimoje, turi dar sau ir savo šeimai pragyvenimą uždirbti. Kas drįsta tvirtinti, kad tokiu būdu moteriai suteikiama lygybė, tas skaudžiai šeimos auklėtoja įžeidžia, nes tokiu būdu ji apkraunama keleriopomis pareigomis. Jos šventos pareigos namų židiny būna išdraskomos. Naudingiausios dienos valandos, kada ji savo kudiškams turėtų patiekti pusrytį ir išleisti juos į mokyklą, o mažuosius pamigdyti ir visiems paruošti sveikus ir skoningus pietus — ji turi anksti su jais atsiseikinti, vienus, mažesnius, ankstyvą valandą temoti į priežiūros namus; kitus, didesnius, palikti Dievo globoj, pati vergauja dirbtuvė. Dirbdama ji retai kada pasiliuosuoja nuo minčių apie savo kudikius. Gal kartais juos kas nuskriaudė, gal sužeidė, gal jie nevalge, ir dar tužinas įvairių įliuzijų, kurios dilina motinos kantrybę; vargina jos nervus labiau už sunkiausią darbą. Grįžusi vakare iš darbo, ji nežino už ko stvertis. Čia vakarienę paruošti, vaikučius nuprausti, jų drabužėlius išskalbi ir kada vaikučiai pasilgę mamytės nori su ja pačiauškėti, ką nors papasakoti — ji neturėdama laiko, nustumia juos šalin, užgaudama jų mažytės širdutes ir sumazindama vaikų prisiršimą prie motinos ir pagarbą jai.

Tokia motina paverčiama automatu, atimama nuo jos vaikų auklėjimo teisė, nudilina mas šeimos auklėjimui reikalingas sentimentalumas ir jo vietą užima nekantrumas, šukštumas ir netaktas. Ar galima tikėtis, kad tokie vaikai

Motinos dienos proga

(Ankoju Lietuvos motinėms)

Apniaukta padangė kanuolių dūmais,
Kalba Motinėle žodeliais liūdais.
Rieda ašarėlės per jos veidelį,
Žuvo jos sunelis karo laukelyj.

Aš džiaugiuosi augindama, kad senatvę pavaduot,
Ir nemaniau, kad bernelį reikės karan atiduot.
Kad žinočiau jo kapelį, aš jį dažnai aplankyčiau,
Apsodindau jį gėlėmis, ašarėlėmis palaistyčiau.
Bet jis žuvo karo lauke, svetimoj šalyj,
Ir koks skausmas, skaudus skausmas, Motulės širdij.
Marė Dundulienė.

Vaikas ir Mokykla

Rašo L. NARMONTAITĖ

Saugumas

Pereitais metais Chicagoj dviračiais buvo sužeista netoli du šimtai asmenų ir šešiolika liko užmušti. Tuo pat sykiu automobiliai sužeidė netoli dvidešimt tris tukstančius žmonių ir užmušė netoli septynis šimtus (693), tarp kurių perkšimtai keturi buvo pėstieji. Kitaip sakant, septyniadesimt dūnošimčiai automobilių užmuštųjų buvo žmonės, kurie pėsčiomis ėjo.

Tad galima matyti reikalingumą atkreipti visų dėmesį į apsaugą. Tėvai vaikus namie mokinia, o mokytojos mokykloj, kad vaikai įgytų saugumo papročius. Net ir miesto virš-

ninkas, suprasdamas svarbą šio reikalo įkurė saugumo komisiją. Šita komisija siunčia kalbėtoją į mokyklas, draugijas ir susirinkimus. Jis iliutruoja saugumą krutamais paveikslais. Kalbėtoją ir paveikslus galima gauti nemokamai.

Dabar yra reikalas ypatingai atkreipti dėmesį į apsaugą, kada vaikai pavasario metu žaidžia lauke, praleidžia daug laiko gatvėse ir vartoja dviračius. Neleiskite vaikui žaisti gatvėse, raginkite, kad jis žaistų pakraščiuose arba tam tikrolyje istiegotj vietoj pte mokyklos ar prie namų.

Dabar butų geras laikas tėvams suteikti ir įkurti žaismavietes netoli namų, ant neapstatytų lotų, taip kad vaikai galėtų saugiai žaisti po tėvų priežiūra.

Taip darant galima išgelbėti daug vaikų nuo sužeidimų ir net nuo mirties.

Maistas

Veda MORTA RUGIENĖ

Blynai su "cream cheese"

Ištrink su dviem kiaušinio tryniais gerą šauktą surio, dapišk kiek reikia pieno, išsijok puoduką kvietinių miltų ir ant pabaigos sudėk išplaktą kiaušinių baltimą, kepk ant sviesto arba taukų. —V. Faiza.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSP"

M. F. Y-nė.

Remember your Mother with FLOWERS

MOTHER'S DAY MAY 12TH

Call Your Florist Today

SAY IT WITH FLOWERS

Atsiminkite Savo Motiną Su Gėlėmis

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Vieną kopiją	3
Savaitei	18
Mėnesiui	75
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta):	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Sodžius ir miestas

Amerikos Jungtinės Valstijos yra pramonės kraštas. Kitąsyk tai buvo žemės ūkio kraštas, ir 95 nuosimčiai jo gyventojų gyveno sodžiuje.

Gyventojų surašymas, kurio skaitlines dabar pradėjo po truputį skelbti federalinis Cenzo Biuras, rodo, kad šiandien tik 24 nuosimčiai žmonių šioje šalyje gyvena farmose. Farmų gyventojų skaičius, kartu su visais žmonėmis, kurie jose dirba, sudaro apie 32,000,000, kuomet visų gyventojų skaičius J. Valstijose siekia 130,000,000.

Reikia, sodžiaus gyventojai nesudaro nė ketvirtos dalies visų krašto gyventojų.

O reikia atsiminti, kad per dešimtį metų Ameriką slėgė sunki depresija. Depresijos metu, kai daugelis dirbtuvių užsidaro arba susiaurina savo gamybą ir milijonus darbininkų atleidžia, žmonės keliai iš miesto į sodžius, kur pragyvenimas yra pigesnis. Gerovės laikais banga žmonių iš sodžiaus plaukia atgal į miestą.

Susikonsolidavimas žmonių miestuose iškėlė daug keblių problemų. Bet miesto gyventojų papročiai ir idėjos keičiasi daug sparčiau, negu sodiečių.

Vorošilovo "paaukštinimas"

Sovietų karo komisaras, Klementij Vorošilov, tapo pašalintas iš savo vietos ir "pakeltas" į Liaudies Komisarų Tarybos pirmininko pavaduotojus, europiškai kalbant, į vice-premjerus.

Šis Vorošilovo paaukštinimas atrodo abejotinos vertės, nes vice-premjerų Sovietų Sąjunga turi visus šešis. Karo komisaro rolė valdžioje yra daug svarbesnė.

Vorošilovo vieta teko Kievo karo distrikto viršininkui, Semionui Timošenkai, kuris vadovavo Raudonosios armijos pulkams, okupuojant Lenkiją. Timošenka gavo ir maršalo titulą. Maršalo titului buvo suteikti taip pat Šapošnikovui ir Kulikovui.

Kodėl Stalinas padarė tokių žymių pakeitimų karo vadovybėje, nėra žinios. Gal but, dėl to, kad Raudonoji armija labai prastai pasirodė Suomijoje?

Demokratinų tautų federacija

Tarp įvairių planų apie pasaulio sutvarkymą po dabartinio karo yra vienas toks: sudaryti demokratinų pasaulio valstybių Federacinę Sąjungą.

Sis planas skiriasi nuo Tautų Sąjungos ir nuo Europos Federacijos. Jo šalininkai siūlo sujungti tikrai demokratinės valstybes, kuriose jau yra tvirtai įsigyvenęs žmogaus teisių principas, bet jie neapsiriboja kokių nors vienu kontinentu.

Tokių demokratinų valstybių pasaulyje šiandien numatoma 15: Š. A. Jungtinės Valstijos, Kanada, Didžioji Britanija, Airija, Francuzija, Šveicarija, Belgija, Holandija, Danija, Švedija, Norvegija, Suomija, Pietų Afrikos Unija, Australija, Naujoji Zelandija.

Jos galėtų tarp savęs susitarti, nes aštrių susikirtimų tarp jų nėra. Išimant britų kovą su Pietų Afrikos kolonijomis ir su Airija, jos viena su kita nėra kariavusios per paskutinius šimtą metų.

Joms susijungus federacijos ryšiais, susidarytų tokia galinga jėga, kad jos niekas nedrįstų užpulti. Ji apimtų pusę žemės kamuolio, valdytų beveik pusę visos žmonijos, viešpatautų visuose vandenynuose ir kontinentuose daugiau kaip 60 nuosimčių gamtos turty.

Šito plano autoriai siūlo, kad į tą Demokratinę Federacinę Sąjungą, kuomet ji susiorganizuos, būtų laipsniškai priimamos kitos valstybės, kurios įsteigė demokratinę santvarką ir garantuos žmogaus teises. Nauda įstojimo į ją būtų tokia aiški, kad kiekvienos diktatorių valdomos šalies gyventojai stengtųsi diktatūrą nuversti ir įgyti laisvę.

Šiandien tokios užvėjos demokratinės šalys neturi. Jeigu žmonės kurioje nors šalyje nusikrato despotų jungo, kitos demokratinės šalys jiems nepadeda. Visi žino, kas atsitiko su Austrijos respublika, Vokietijos respublika, Ispanijos respublika.

Europos karaliai kitąsyk buvo sudarę "šventą Sąjungą" savo sostams ginti ir prieš laisvės judėjimus kovoti. Dabar ranka už rankos eina diktatoriai — Stalinas

su Hitleriu, Hitleris su Mussoliniu, Mussolini su gen. Franco. O demokratijos nesužadaria. Kai vieną jų diktatoriai užpuolę drasko, kitos žiuri — ir išreiškia "užuojautą"! Daugiau nedaro nieko; sako, "ne mūsų biznis". Šitaip joms besielgiant, pasaulis gali susilaukti to, kad Berlyno, Maskvos ir Romos vilkai paskers visą tautas Europoje. Ar nereikės tuomet ir Amerikos demokratijai kovoti dėl savo gyvybės?

Reikia tikėtis, kad diktatoriai karo nelaimės. Bet jeigu iki karo pabaigos demokratijos nesusipras susijungti, tai jos turės jungtis, bent atėjus taikai.

APŽVALGA

S. L. P. NOMINAVO KANDIDATUS

New Yorke laikė konvenciją senoji Socialist Labor Party, kuri, pasirodo, dar tebėra gyva. Ji priėmė platformą šių metų rinkimų kampanijai ir nominavo kandidatus į prezidentus ir vice-prezidentus.

Savo platformoje S. L. P. sako, kad tiek Amerikos Darbo Federacija, tiek Industrių Organizacijų Kongresas (CIO) esą "kapitalizmo agentūros".

Partijos kandidatu į J. V. prezidentus tapo nominuotas John W. Aiken iš Chelsea, Mass., o kandidatu į J. V. vice-prezidentus — Aaron M. Orange, iš New Yorke.

DARBININKŲ UNIJOS IR SOCIALIZMAS

Labai panašų nusistatymą, kaip Socialist Labor partijos, išreiškė "Reading Labor Advocate" redaktoriaus, unijų klausimu. Kalbėdamas apie Pensilvanijos C. I. O. konvenciją Reading'e ir Darbo Federacijos konvenciją Pittsburgh'e, jisai parašė:

"Socialistų nesutikimas su Darbo (t. y. organizuoto darbininkų judėjimo) politika yra PAGRINDINIS.

"Tuo tarpu kai unijistų politika siekia pagerinti darbininkų sąlygas kapitalizmo sistemoje, tai socialistai siūlo tą sistemą atmeti ir, vartojančią politinę galią, įsteigti kooperatyvų ekonomiką, kurioje jų problemų, kurias organizuotieji darbininkai stengiasi išspręsti kapitalistinėje ekonomijoje, daugiau nebus."

Po šitais žodžiais galėtų pasirašyti Socialist Labor Party vadai abiem rankom.

"Reading Labor Advocate" redaktoriaus, Raymond S. Hofses, mano, kad darbininkų unijų tikslai yra pagrindiniai nesutinkami su socialistų tikslais — todėl, kad unijos nori pagerinti darbininkų buvį kapitalistinėje sistemoje, o socialistai nori tą sistemą panaikinti.

Šitaip argumentuodavo kitąsyk "aidoblistai", bolševikiški komunistai ir kitokie "radikalai", kurie niekuomet negalėjo suprasti evoliucinio ("dialektinio") protavimo metodo. Kiekvienas daiktas jiems — arba juodas, arba baltas; vidurio nėra. Kitokių spalvų jie nemato.

Mr. Hofses įsivaizduoja socializmą ("kooperatyvę ekonominę sistemą"), kaip kokią tai visai skirtingą ir nieko bendro su šiuo dienų visuomenės santvarka neturinčią dalyką. Net šių dienų darbininkų problemos, jo nuomone, išnyksiančios, kai tik bus įsteigtas socializmas. Šiandien darbininkai, susiorganizavę į unijas, kovoja, kad būtų sutrumpintos jų darbo valandos, kad būtų padidintas atlyginimas už darbą, kad pragyvenimas būtų pigesnis, kad darbininkas būtų apsaugotas nedarbo ir ligos atsitikime, kad jisai būtų aprūpintas senatvėje. Bet socializmo tvarkoje, sako "Reading Labor Advocate" redaktoriaus, šitų problemų nebus!

Tai ar socializmo tvarkoje darbininkams nebereikės dirbti, valgyti, apsirūdyti, maitinti savo šeimas? Ar jie nesirgs ir nesės? Gal but, taip bus danguje, bet ne žemėje.

Pagrindinis skirtumas tarpe kapitalizmo ir socializmo yra tas, kad socializmo sistemoje (kuriai artimiausias pavyzdys, gal but, iš tiesų, yra kooperacija) tas perversis, kurį pagamina darbininko darbas, eis ne kapitalistui, bet visuomenei. Juo darbas bus našesnis, juo didesnė bus visuomenės gerovė. Aišku, kad šitokioje sistemoje visi žmonės bus suinteresuoti technikos progresu, — tuo tarpu kai šiandien technikos progresas suteikia milžiniškus lobius saujelei turtuolių, o dirbančios masės dažnai atima net duonos kąsnį, nes kiekvienas mašinų pagerinimas dirbtuvėse išmeta daug darbininkų į gatvę.

But negalima sakyti, kad kapitalizmo sistemoje technikos progreso vaisių darbininkai visai negauna? Seniaus darbininkai dirbdavo po 12 valandų per dieną ir ilgiau, o šiandien beveik visur įvesta 8 valandų darbo diena; seniaus darbininkas iš savo uždarbio vos prasimaitydavo, o šiandien darbininkas savo uždarbiu ne tiklasi nusiperka maisto sau ir savo šeimai, bet įsigyja įvairių gyvenimo patogumų. Šių faktų juk negalima užginti.

Tas darbininkų buvį pagerinimas buvo įgytas per kovą, ir šitoje kovoje darbininkams daug padėjo jų organizacijos. Tai kaipgi dabar galima sakyti, kad tie tikslai, kurių siekia organizuotas darbininkų judėjimas, nesutinka su socialistų tikslais? Socialistų tikslai siekia toliaus, negu darbininkų unijų, bet jie nieku būdu nėra jiems priešingi.

ISPANIJOJE

Ispanijoje, kaip praneša savaitraščio "The New Leader" korespondentas, eina smarki kova tarp fašistų ir monarchistų. Pilietinio karo metu jie ėjo kartu prieš respublikos gynėjus ("loyalistus").

"Falangistai" (fašistai) yra vienintelė teisėta politinė organizacija Ispanijoje. Jie simpatizuoja Hitleriui ir yra nusistatę prieš sąjungininkus. Jų vadas yra gen. Franco švains, Sener. Jeigu Italija stotų į karą Vokietijos pusėje, tai Roma ir Berlynas stengtųsi panaudoti Ispaniją karui prieš Angliją ir Francuziją.

Sąjungininkai tai žino. Todėl jie nori, kad Ispanijos valdžia nusikratytų "falangistų" įtakos. Jie siūlo Ispanijos valdžiai paskolą ir maisto. Po pilietinio karo Ispanija yra baisiai suvargusi ir jai grėsia badas, jeigu ji negaus pagalbos iš užsienių. Anglija, siūlydama pagalbą Ispanijai, stato ją reikalavimus:

"Atsteigti monarchiją, pakeisti vidaus politiką, suteikti amnestiją politiniams kalinams, leisti Ispanijos emigrantams saugiai sugrįžti namo."

Gen. Franco ir jo kabinetas

ANAPUS SIENOS

Suvalkijos trikampis. — Vokietijoje lietuviai yra tiesiog terorizuojami. — Baudžiami kalėjimu už klausymą pranešimų iš Lietuvos radijo stoties. — Tenka tylėti ir savo "geruosius" kaimynus mylėti. — Mažųjų tautų "laisvintojai". — Iš daugelio blogybių tenka pasirinkti mažiausią. — Nelaiku atvykęs svečias yra blogesnis ir už totorių. — Tikime, kad anapus sienos pasilike mūsų broliai susilauks šviesesnių dienų.

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

Kaip jau žinoma, vokiečiai netik užgrobė Klaipėdos kraštą, bet jie dar okupavo Suvalkijos dalį, kurią seniau valdė Lenkija. Tas Suvalkijos taip vadinamas trikampis yra išimtinai lietuvių gyvenamas. SSSR taip pat sau pasiliko didelius Lietuvos žemės plotus.

Nors ir sunkiais keliais, bet vis dėlto gaunama žinių, kaip sekasi anapus sienos lietuviams.

Štai Vokietijos okupuotoje dalyje prasidėjo tikras lietuvių tautybės žmonių teroras. Visa inteligentią tenais jau suminta ir į kalėjimą padėta. Daug ukinkų taip pat yra suminta, o kiti negali apsiginti įvairių rekvizicijų. Lenkų kariuomenė subyrėjus ir jiems iš tenais pasitraukus lietuviai visur suskato steigti savo lietuviškas mokyklas. Tame krašte kiek laiko buvo ir raudonoji kariuomenė, nors ir ne visur. Raudonosios armijos vadovybė lietuvių mokykloms nieko nedarė. Vokiečiai iš pradžių taip pat jų neliečė, o dabar visas jas uždarė, mokytojus suėmė ir vietoje jų įsteigė vokiškas mokyklas.

Lietuvių skundai vokiečių okupacinė valdžia čia nieko nepadėjo, tik dar jų padėtį pasunkino. Kas yra sunkiausia, kad lietuvius labiausiai pradėjo persekioti kaip tik nuo to laiko, kuomet čia įvairūs valdininkai buvo atkelti, iš Klaipėdos krašto, kurių kaip tik dalis kalba lietuviškai ir jų pavardės rodo kadaise juos lietuviams būvus.

Didžioji pasaulio spauda apie lietuvių persekiojimus tame krašte nutyli. Lietuvių tauta tai spaudai nėra toksai didelis objektas, kad jie dėl to keltų savo balsą ir lietuvius užtartų.

Berlyne sėdi ir USA. spaudos atstovai, tame skaičiuje ir lietuvis jums žinomas Toliušis, kuris šiaip jau daug žinių teikia iš Vokietijos gyvenimo Amerikos didžiajai spaudai. Bet žinios apie lietuvių persekiojimus visai jo nepasiekia. Štai, kad ir Klaipėdos krašte daugelis lietuvių teismų sprendimu ilgiam metams nuteisti kalėti vien tik už tai, kad jie drįso Lietuvos valstybės radio stoties žinias ir kitus pranešimus klausyti.

Jei už šitokią daiklą būtų nubasutas bent vienas Kaune gyvenęs vokiečiai, tai, tur but, visa spauda Lietuvą apšauktų barbarų kraštu, kur draudžiama vokiečiams net radio stoties pranešimus klausyti.

But kai lietuviai vokiečių už tokius dalykus baudžiami, tai didžiajai pasaulio spaudai visai neįdomu. Ji tokių žinių visai neskaita, nors jos pačioje Vokietijoje oficialiai skelbiamos.

Šitas sąlygas sutinka išpildyti, nes kitokios išeities jie nemato. Bet "falangistai" nenusileidžia. Anglija pradžioje Ispanijai 20 milijonų svarų sterlingų paskolą ir Londono sutartis su Madridu jau yra pasirašyta. Bet likt šiol iš tos paskolos Ispanijai gavo tik pusę milijono kreditu, už kurį valdžia nupirko Francuzijos kolonijose Afrikoje kviečių ir kitokių maisto produktų. Tas maistas jau suvalgytas, ir Ispanija vėl badauja. Gen. Franco valdžia bus priversta "falangistus" suvaldyti, jeigu ji norės gauti pinigų iš Londono.

Vokiečiai ir dabar Lietuvoje turi savo mokyklas, turi savo draugijas, kurios liuosai daro savo susirinkimus. Vokiečiai net Kaune turi savo gimnaziją, o lietuviai tiek Klaipėdos krašte, tiek Suvalkijoje neturi nei vienos lietuvių mokyklos ir nei vienos lietuvių draugijos.

Vokietija pasavė neleidžia lietuviams tautiniai kultūriniai darbuotis. Visi lietuvių švietimo židiniai uždaryti. Tenais viešpatuoja brutalus vokiečių žandaras. Rodos, kad Lietuvos vyriausybė dėl tų žandarų žiaurių darbų jau Vokietijai yra įteikusi pakartotinus protestus, bet Vokietijos vyriausybė iki šiol nėra davusi į tuos protestus jokių atsakymų.

Lietuva nenorėdama pyktis su tuo didžiuoju kaimynu pasitenkina tik protestu. Žinoma, Lietuva dabar turi didelį jos reikalų "užtartinį" SSSR... Tai stiprus pečiai. Bet SSSR žiuri tik savo valstybės reikalų, o tie reikalai taip komplikuojasi, kad ir SSSR atrodo nenori su tuo kaimynu pyktis. Tai viena, o antra, antra lietuviai gyventojai, kurie atiteko SSSR valdžiai, veik negeriau jaučiasi, kaip Vokietijoje. Ir tenais daug kur lietuvių neturi savo mokyklų, o jei kur jos yra, tai turi būti pačių lietuvių išlaikomos. Valstybinėse SSSR mokyklose lietuvių gyvenamose srityse mokoma rusų, arba gudų kalba.

Ir čia lietuviai inteligentai, kurie drįso lietuvių reikalus, kaip tautos, užtartų, — liko išvežti nežinomais keliais.

Jei Vokietijoje lietuvių sumintų likimas yra žinomas, tai SSSR sumintų likimo niekas nežino, nes nežinia, kur jie išvežti ir ką jie veikia. Taigi ir čia lietuviai kaip savo tautos sunys yra skriaudžiami. Juos skriaudžia vietos valdininkai, kuri savo daugumoje yra buvę buvusios Lenkijos valdžios pareigūnai, kurie prisitaikė naujoms gyvenimo apytovoms ir kaip seniau, taip ir dabar skriaudžia lietuvius.

Jei Lietuva nenori pyktis su savo kaimynu iš vakarų, tai jai labiau Lietuvai netinka pyktis su savo kaimynu iš rytų, nes to kaimyno kariuomenės įgulos svečiuojasi Lietuvoje. Tiesa, jos visai nesikiša į Lietuvos vidaus gyvenimą ir laikosi labai ramiai ir lojaliai.

Lietuva labai brangina jų tokią laikyseną ir tyli dėl anapus sienos lietuviams daromų skriaudų. Tuo būdu Lietuva užtartą savo tautiečių reikalus kaip pas vieną, taip ir pas kitą negali.

(Bus daugiau)

KLAIPEDA. — Jau gauta vokiečių sutikimas leisti išgabenti iš Klaipėdos buvusias "Ryto" spaustuves mašinas. Jas perims "Spindulio" bendrovė. Rotacinė spaudžiamoji mašina bus perkelta į Vilnių, kur per karą nebebuvo likę nė vienos tokios mašinos ir vilniškiai laikraščiai turėjo iki šiol vargti su plokščiomis spaudyklėmis. Monotipas bus perkeltas į Kauną. Tai kol kas vienintelė tokia renkamoji mašina Lietuvoje. Atgaunamas ir didžioji lietuvių kalbos žodyno rinkinys, kurs buvo spausdinamas "Ryto" Klaipėdoje ir iki šiol buvo ten įstrigęs. Iš viso bus perkelta apie 20 vagonų "Ryto" spaustuves turto.

Įvairios žinios iš Lietuvos

MASKVA. — Sovietų Sąjungos liaudies komisarių tarybos pirmininkas Molotovas savo didžiojo kalboje, pasakytą kovo 29 d. aukščiausios Sovietų tarybos pilnatos posėdyje, kalbėdamas apie santykius su Baltijos valstybėmis, taip pasakė:

"Taikos sutarties sudarymas su Suomija užbaigia vykdymą uždavinio, pastatyto praėjusiais metais patikrinti Sovietų Sąjungos saugumui nuo Baltijos jūros pusės. Ši sutartis yra būtinas papildymas prie trijų sutarčių, apie tarpusavio pagalbą, sudarytą su Estija, Latvija ir Lietuva. Pasiremiant pusės metų laiko patyrimu, nuo tų tarpusavio pagalbos sutarčių sudarymo, galima padaryti aiškiai apibrėžtas teigiamas išvadas apie sutartis su pabaltiečiais. Tenka pripažinti, kad Sovietų Sąjungos sutartys su Estija, Latvija ir Lietuva prisidėjo prie susilpninimo tarptautinių pozicijų kaip Sovietų Sąjungos, taip ir Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Priešingai gąsdinimams, kuriais užsiėmė šimtaprocentiniai Sovietų Sąjungai priešingi imperialistiniai sluoksniai, Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybinė nepriklausomybė bei politikos savarankumas nieku nenukenėjo, o ukiniai santykiai tų kraštų su Sovietų Sąjunga pradėjo žymiai plėstis. Vykdymas sutarčių su Estija, Latvija ir Lietuva vyksta patenkinamai ir sudaro premisas tolimesniam gerėjimui santykių tarp Sovietų Sąjungos ir šių valstybių."

KAUNAS. — Kovo 31 d. vakare Karininkų ramovės patalpose buvo suruoštas Lietuvos Telegramų Agentūros "Eltos" 20 metų sukaktuvių minėjimo aktas, kuriame apsilankė ministras pirmininkas A. Merkys, užsienio reikalų ministras Uršys, Užsienio reikalų ministerijos aukštieji pareigūnai, visi sveltinių valstybių pasiuntiniai Lietuvai, užsienio telegramų agentūrų atstovai, vietos spaudos redaktoriai, Eltos bendradarbiai ir kiti su Eltos tarnyba turintieji bendro asmenys. Nuo Eltos sveikinimo žodį svečiams pasakė direktorius V. Gustailis ir apie Eltos darbus, kabalėje buvęs ilgesnį laiką Eltos direktorium ministras E. Turasukas. Eltą žodžiu sveikino Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas A. Gričius ir užsienio spaudos atstovų draugijos vardu p. Oriekšinas, be to, Eltą sveikino telegramomis didelis skaičius kitų valstybių telegramų agentūrų ir buv. Eltos bendradarbių. Po to svečiams buvo suruoštos vaišės, kurių metu ir pasidalinta išpuodžiais iš taip margsos lapados veiklos, kokia ji yra ypatingai šiais skubaus gyvenimo laikais.

VILNIUS. — Visose Vilniaus mokyklose mokslas ėjo į visai normalės vėžes. Pradžios mokyklose mokslas padarė tokią pažangą, kad lietuvių kalbą vaikai jau tiek išmoko, jog pradėjo naudotis prieinama, vaikų amžiui skiriama, lietuviška literatūra. Vilniaus pradžios mokykla šiuo metu lanko apie 30,000 mokinių. Taip pat daugybėje lietuvių kalbos kursų lankytojų yra apie 13,000 ir jų skaičius vis dar didėja. Vilniaus Universitete studentų jau yra 1,000.

VILNIUS. — Vilniaus Gelatinis Fondas yra nusistatęs Vilniaus krašte įkurti per 100 seklių, kuriose bus įrengtos skaityklos, knygynėliai, radio priimtuvai ir kt. kultūrinės prabūmos. Spaudos toms seklioms. G. F. prašo redakcijų, kad siųstų nemokamai,

Clevelando ir Ohio Žinios

Iš Kultūrinio Darželio Sąjungos mėnesinio susirinkimo. — Du lietuviai kandidatuoja į legislaturą. — Pono Paulės Gludonienės pagerbimas. — Lietuvių salė minės dvidešimt metų sukaktį. — Linksos vakarus. — Pavieto išdininkas John J. Boyle. — Blaškevičius rengiasi keltis į kitą vietą.

L. Kultūrinio Darželio Sąjungos mėnesinio susirinkimo balandžio 29 dieną. Susirinkimas nebuvo taip gausingas, bet gi galima pasakyti, kad buvo ramus. Daug ginčų dėl nieko nekilo. Buvo išduoti visi eiliniai raportai ir visi pranešimai, kurie yra susiję su darželio reikalais.

Darželio piknikas įvyks liepos 21 dieną žinomoje policmano farmoje, tai Camp By Heck. Komisija prašo, kad kitos draugijos tą dieną nieko nerengtų, bet paremtų darželio pikniką.

Buvo išduotas pilnas raportas iš Chicago choro Pirmyn, parengimo, kuris įvyko kovo 31 dieną. Tą dieną choras atvažiavo pastatė operetę "Blossom Time". Taigi su choriciečių pasišventimu ir su prisidėjimu prie kelionės išlaidų, darželiui liko grynų pelno \$270.47c. Tada galima pasakyti, kad tai didelė suma pinigų. Tai daug pagalbės darželiui skolas mažinti.

Visi sąjungos nariai pareiškė didelį padėkos žodį chorui Pirmyn ir p. Steponavičiui už jų didelį pasidarbavimą. Jeigu mes dar turėtumėm kelis tokius parengimus, tai darželio skolos visai pasinaikintų, nes jau beliko tik biskį daugiau nei tukstantis dolerių.

Dabar eina pasikalbėjimai ir prašymas miesto valdžios, kad suvestų šviesas į visus tautinius darželius. Tada lietuviai galėtų ir savo Birutės fontaną atidaryti, nes be šviesų fontanas negali būti baigtas. Nors vanduo jame ir gali bėgti, bet patį gražumą negalima parodyti. Vanduo turi būti ir viršų varomas su specialia jėga? Šviesų mašinėjai negali veikti tol, kol nebus elektros vielos suvestos.

Du lietuviai kandidatuoja į

Ethel V. Mars, Gallahadion arklio savininkė, kuri dėl ligos negalėjo lenktynėse dalyvauti.

valstijos legislaturą (State Representative), būtent, Jonas De-Righter-Derattis ir George L. Mark-Markauskas. Abu eina demokratų tikietu. Nominacijos — balsavimai įvyks gegužės 14 dieną. Jie abudu tikisi, kad lietuviai atiduos savo balsus už juos.

Katalikų veikėjų tarpe eina daug nesusipratimų ir pešynių. Vieni kitus nori nupeikti ir vieni su kitais nenori skaitytis veikime. Matyti, kad gal yra kokis tai pavydas, kokis tai siekimas pirmenybių ar ko kito. Stai mūsų kolonijoje randasi katalikų pusės darbšti veikėja, kuri daug veikia, ne vien tik katalikų tarpe, bet ir visų lietuvių gerovei, — tai p. Paulė Gludonienė. P-ia Gludonienė yra daug laiko pašventusi draugijai labui. Per draugijas ji daug yra nuveikusi visų lietuvių gerovei. Ji taipgi yra daug prisidėjusi prie Lietuvių Kult. Darželio darbu. Ji yra daug aukų surinkusi, padėjusi surengti daug spektaklių, kuriuose ir pati vaidino. Ji daug yra pasidarbavusi įvairiuose parengimuose. Žodžiu sakant, ji yra gana daug pasidarbavusi tautiniams ir kultūriniais reikalais.

Dabar už jos nuopelnus, už jos pasidarbavimą dėl visų, Youngstowno LRKSA 63 kuopa nutarė surengti pagerbimo pokylį gegužės 12 dieną. Prie to darbo prisidėjo ir daugiau katalikiškų draugijų, kurios įvertina jos darbą.

Tačiau atsirado ir kritikų iš tų pačių katalikų veikėjų. Kai kurie yra nepatenkinti rengimu tokių pagarbos iškilnių. Gal jie jaučiasi, kad ir jie turėtų būti pagerbti. Tas tiesa, kad yra daug tokių veikėjų, kurių darbai turėtų būti įvertinti ir jie patys pagerbti. Bet ne visuomet mūsų norai gali išsipildyti. Daugelis gerų veikėjų, darbščių žmonių, gauna gana aštrių paapeikimų iš savo kritikų. Bet tai yra daroma iš pavydo ar šiaip dėl asmeniškos neapykantos.

Mes neturėtumėm būti kritikai, bet turėtumėm įvertinti kitų darbus ir pasidžiaugti, kad visuomenė vieną ar kitą pagerbia už pasidarbavimą. Tas priklauso daugiau energijos tolimiesiems veikimui.

Aš nuo savęs sveikinu p. P. Gludonienę jos dvidešimt metų su viršum darbuotės sukaktį viršum proga ir linkiu daug metų nenuilstamai veikti savųjų tarpe. Darbuotis taip nenuilstamai visuomenės gerovei per tokią eilę metų buvo tikrai sunkus darbas. Reikia daug laiko pašvęsti ir daug sau iškaščių pasidaryti, o atlyginimas dažnai buna tik kritikavimas.

Lietuvių salės bendrovė rengia savo dvidešimt metų gyvavimo paminėjimą gegužės 12 dieną. Programa susidės iš dainų, kalbų ir muzikos. Komitetas tikisi, kad publikos atsilankys gausiai.

SLA 136 kuopa rengia linksos vakarus birželio 21 dieną Liet. Darbininkų svetainėje.

920 E. 79 St. Tai bus išleisti, vo tautiečiams padaro įvairių delegatų į seimą. Vakaras bus taksų mokėjime. Todel ir būtų linksmas ir pamatintas. Minėta kuopa turi paprotį, kad važiuojančiam delegatui į seimą tą dieną išleisti balių. Tas daroma jau per eilę metų. Delegatų šį kartą yra išrinktas pažangus žmogus S. Čeranka.

Gegužės 14 dieną įvyks nominacijos balsavimai įvairių valdininkų. Bet poitikos lauke viskas, rodosi, lalei tyku, nėra tiek mitingų, nėra tam tikro politiško ūpo, iš k rianai kanda tas, žinoma, jie turi gerą upą, bet pinigai ne per daug.

Rodosi, kad jau visiems n. s. budo tie tušti burbulai, tie ušti pažadai, ir žmonės nebemori klausytis politiško spūčių.

Kandidatų yra galybė, ir apie visus nėra galima nė pakalbėti. Tačiau pravartu tarti žodis apie pavieto išdininką John J. Boyle. Jis šią vietą jau laiko per daugelį metų ir, galima sakyti, kad mažai kas galėtų tinkamiau darbą atlikti. Patarnavimas piliečiams geras, atskaitos pilnai sutinka su valstijos revizija. Tautinės grupės taipgi turi lygybę. Padalintų tautų darbininkai juo raštiniše d rba. Lietuviai turi gerą reprezentaciją. Lietuvis Chester Zuris turi atsakingą vietą ir daug gero sa-

Juozas Blaškevičius mano kelti savo biznį į naują vietą, kur tai į East 185 St. apylinkę. Mat, dabar kairurie lietuviai kraustosi į naujos parapijos apylinkę. —Jonas Jarus

ŠITA DEGTINĖ TURI SILKINI SKONI. JI MAN PATINKA

TAIP, KESSLER'S PRIVATE BLEND, MANO DRAUGAS, YRA GERESNI GERTI!

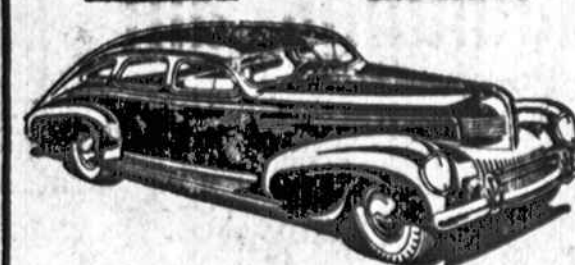
Bandyk šiandien

ŠVELNI KAIP ŠILKAS

KESSLER'S AMERIKOS DIDŽIAUSIA DEGTINĖS VERTYBĖ

KESSLER'S PRIVATE BLEND — A BLENDED WHISKEY. 75% Neutral Spirits distilled from Grain. 90 Proof. Julius Kessler Distilling Co., Inc., Lawrenceburg, Ind.

PIRKIT NAUJA Chrysler arba Plymouth

Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobilai Amerikoje, moderniški ir išbulintai. Nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Teisingas patarnavimas pas

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

Remkite Lietuvišką Žydą
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4507 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausį ir stipriausį
FOX HEAD ALU
Vynai-Likierai-Gėrimai
i visus miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkrausom furničius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam ir farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis i visus miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

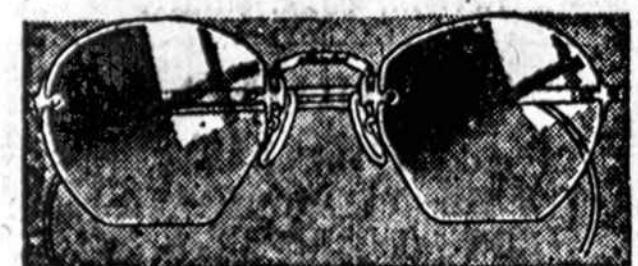
FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausiomis užtaisais ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 68rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

6-ti Metal Skersai Vartų
Nepamirškite Užteiti Pas:
PETE YOUNG
Narys 271 Post ir Ch. Liet. Dr-jos
Schlitz Alus ir Užkandžiai
83 ir Kean Ave., Willow Springs
Priešais Tautiškų Kapinių Vartus

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
Išima Už \$50.00
PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje
RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išimimas ir Ligon.
REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagalba
GYDO VISAS LIGAS
Ekzaminacija \$1.00
ir valstai
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

KAINUOJA
MAŽIAU
PORA 1 1/2
NUDAŽYTI
KURTENUS SU
Gypsy
ECRU CURTAIN DYE
10c
3oz25c
YRA VAISTU IR NOTIONS KRAUTUVĖSE

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— Iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 val. ryto
Išgirsit vėliausias žinias, musika ir kitus idomius pranešimus.

Akiniai visokių madų, pritaikyti akims su pilna garantija už \$2.45 ir aukščiau. Atitaiso žmogui regėjimą ir prašina daug visokių nesmagumų.
Sulaužyti akiniai sutaisomi už nužemintą kainą, kaip, nauji tempeliai 50c, sulaužyti stiklai \$1.00 ir aukščiau. Egzaminavimas akių veitui.

Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis, randasi didžiulėje Jos. F. Budriko krautuvėje kožna diena ir nedėlioje iki 4 val. po pietų.

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 S. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuosimti Nuo 1 Dienos

Turtas \$4,500,000.00
Atsargos fondas virš \$325,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED

PAVASARINIS ISPARDAVIMAS

1939 Mažas BUICK 4 durų sedan, radio, heater	\$695
1938 Mažas BUICK 4 durų sedan, radio, heater	565
1937 Mažas BUICK 4 durų sedan su viskuo	445
1936 PACKARD SENDAN su viskuo	345
1937 PONTIAC SEDAN su radio su heater	385
1936 OLDSMOBILE sedan su viskuo	345
1938 Mažas BUICK opera coupe su viskuo	555
1937 Mažas CHRYSLER SEDAN	365
1936 PONTIAC COACH, geram stovyje	285
1937 FORDAS SENDAN su radio heater, geram st.	365
1936 Mažas BUICK SEDAN, radio, heater	345
1934 CHEVROLET sedan, labai geram stovyje	165

Visi automobiliai pertaisyti, yra geram stovyje ir pilnai garantuoti
MILDA AUTO SALES
806 West 31st Street
VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ LOTAS
815 W. 31st St. skersai 31 gatvės north
SHOW ROOM
DOMINIKAS KURATIS, Savininkas
Atstovai:
KASTAS SABONIS, JOHN RODIN, TONY KAPISKEI "Shorty".

Laikas Malevoti!

Daleiskite mums pagelbėti jums pagražinti jūsų namą. Mes turime pilną pasirinkimą namų malevos, varnišų, šelakų ir sienoms popierių.

DYKAI Patarimas Dėl Dekoracijų.
DYKAI Dastatymas Visoj Chicagoj.

SAM HELMAN
SERVICE WITH A SMILE
1411 S. Halsted Street Tel. Canal 5063

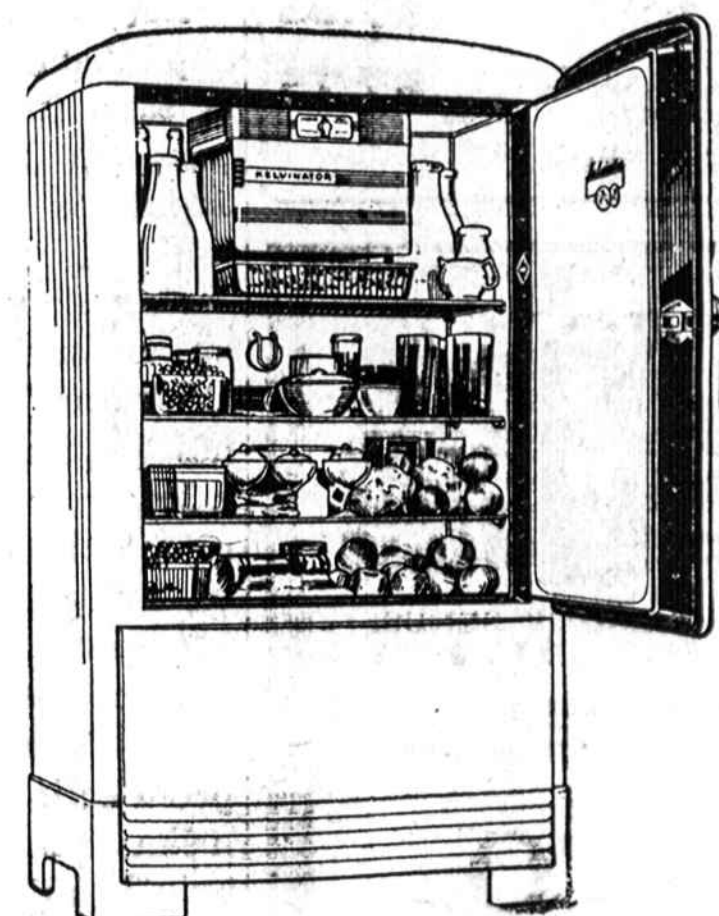

Namams Reikalingus Rakandus

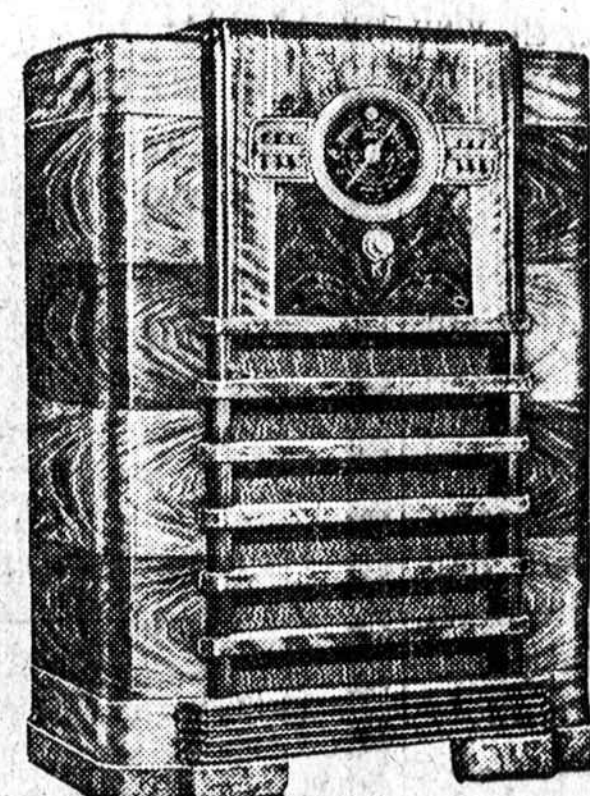
Dėl MOTINŲ DIENOS, Dėl Savo Namų Patogumo, Jūs Rasite Pilną Pasirinkimą Budriko Rakandų Krautuvėje

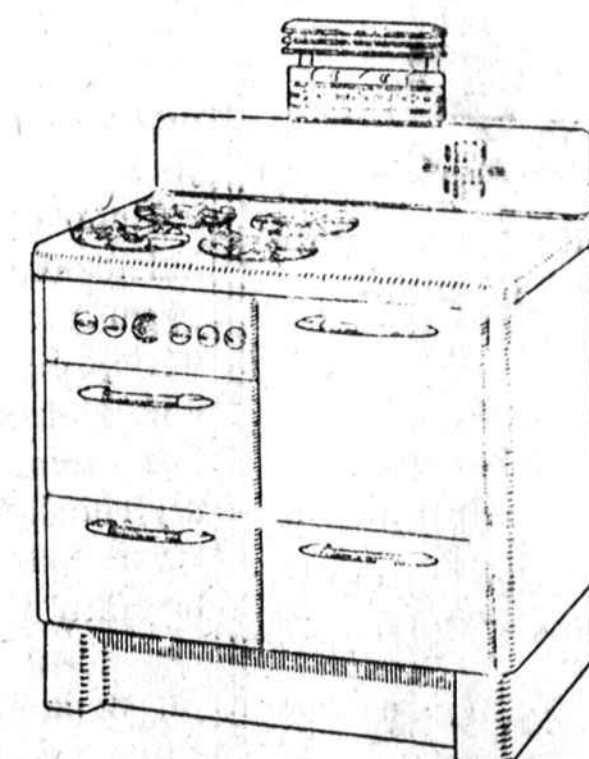
Hoover Special \$19.50
Norča Hoover \$29.50
Norca Hoover Large \$39.50

1940 Metų Elektrikinės Le-daunės po \$79.50, \$99.50,
\$114.50 iki \$214.00
LENGVUS IŠMOKEJIMAI

Naujos 1940 Radios.
Zenith, Philco, RCA
Victor Sumažintos kainos po \$49.50
ir Jūsų Seną Radio

GASINIAI PEČIAI
Universal, Norge, Cro-sley, Crown po
\$39.50, \$59.50
\$99.50

JOS. F. BUDRIK Inc.

Krautuvė Gerų Rakandų

3409-11 So. Halsted Street Telephone YARDS 3088 3417-21 So. Halsted Street

WCFL 970 k. žymus radio programos 9-tą valandą nedėlios vakare

Rumunija ant bedugnės krašto...

(PERSPAUSDINTI DRAUDŽIAMA)

(Tęsinys)

Šis valstiečių nepasitenkinimas, nepaprasta darbininkų eksploatacija ir mažumų klasišmas iš galings, bent gyventojų atžvilgiu Rumunijos, padarė nepažįstą valstybę, kurioje negali būti prie dabartinių aplinkybių bendros kalbos tarp atskirų klasių, negali būti entuziazmo

ginti kraštą, kuomet taip skaudžiai buvo apgautos valstiečių masės po Didžiojo karo iš kurio pasinaudojo tik tie, kurie ir taip gerai gyveno. Ką jiems gali gero žadėti busimas įsikšimas į karą? Naują meilumą karaliui? Vargą, purvą, kraują žaizdas?

Ir visa tai dar aiškiau rodo, jog Rumunijos spyrimas prieš rusus, vengrus, bulgarus ar kitus gali remtis ne savos tautos ryžtumu, bet svetima durtuvais, kurie ne taip skuba, kuomet mato menką naudą sau.

Ir tai dar kartą rodo, kokių kelių nereikia eiti valstybiniai galvojant. Bet daugeliui valdovų valstybė vis dar tik dyvas iš kurio gyvena ir kurį reikia iš esant galima išlicituoti ir sveiku kailiu palėkti ir užsieni. Prie panašaus galo eina ir bajoriška Rumunija.

3. Rumunijos proletariatas.

Kalbėti apie Rumunijos proletariata, reiškia kalbėti apie amžių gologą, kur jokių teisių žmogus neturi, viskas paminta, viskas siekia tik vieno tikslo — pelnas įmonių savininkams belkoka kaina. Tam tikslui naudojama visos valdžios aparatas: policija, kariuomenė, viskas. Jokio profsąjungų veikimo

nėra, dargi paprasčiausias darbininkų judėjimas sugniuždomas jėga ir tam nesigailima išlaidų.

Apie aštuonių valandų darbo dieną netenka kalbėti, jau seniai tai pamiršta, gi higieniškas darbo sąlygos blogiausios. Paprasta valdžios statistika tvirtina, jog darbininkų tarpe virsčių milijonų džiovininkų, nes darbininkai ne tik nepakenciamose darbo sąlygose dirba, bet dar blogesnėse gyvena ir uždarbis toks mažas, jog nepakanka šeimos užlaikymui.

Jeigu paimsim už pagrindą 1916 m. uždarbį ir pragyvenimo minimumą, tai dabartinių laikų pragyvenimas 38 kartus brangesnis, negu, minėtai metais, gi darbo atlyginimas tuo pat metu padidėjo tik po krūvinių kovų devyniolika kartų. Reikšcia, Rumunijos darbininkas šiandien tik pusę uždirba ką uždirbo šešioliktais metais palyginus su išlaidomis, gi viskas pabrango dvigubai.

Aiškėsimam vaizdui patikėsim kelis skaičius: keturių asmenų šeimai mažiausia reikalinga uždirbti 6,000 ley i mėnesį, kad galėtų pakenciamai gyventi, gi faktiniai darbininkai štai kiek uždirba kai kurios srityse: kausiai apmokamais skaitosi medžio darbininkai, bet ir jie i mėnesį uždirba tik 4,800 ley, o pragyvenimui reikia 6,000 ley. Kitose pramonės šakose dar mažiau uždirbama: tabako darbininkai i mėnesį — 900 ley, gelžkelietis — 1,200, cheminėje pramonėje — 500 ley i mėnesį, gi juodadarbiai ir to neuždirba.

Be to, reikia nepamiršti bedarbių, kurie, dievai žino kaip dar išsilaiko gyvyjį skaičiuje.

Bet už tai dargi kolonijose kapitalistai negauna tokio pelno iš savo įmonių, kaip Rumunijoje. Su jais gali lygintis tik Japonijos kapitalistai, kurie taip pat moka elgetiškas algas darbininkams. Pav. duosiu pelną akcinės kasyklų bendrovės „Petrošani“. Šios akcinės įmonės pagrindinis kapitalas 280 mil. ley ir minėtai metais turėjo 119 mil. ley pelno. Maža to, sulig tos pačios bendrovės pranešimo tų metų produkcijos išlaidos siekė tik 24 mil. ley. Jeigu dabar išskaitysime iš šių produkcijos išlaidų grynai techniškas išlaidas, kurių gali būti apie 12 mil., išeis, jog darbininkai dešimt kartų daugiau davė akcionieriams, negu patys gavo darbo užmokesčio formoje.

Šitas nepaprastas pelnas aiškiausiai rodo, koks darbininkų išnaudojimas Rumunijoje: darbininkas dirbdamas dešimt valandų i dieną, pirmą darbo valandą uždirba sau algą, gi visų kitų devynių darbo valandų pelnas lieka kapitalistų kišenėje.

Retai kur tepasitaiko toks baisus darbininkų išnaudojimas pasaulyje ir todėl nėra ko stebėtis, jog Rumunijoje, nežinint žiauriausios reakcijos, veik kas metai pasikartoja darbininkų riaušės, kurios labai dažnai virsta barikadų kova, bet darbininkų laimėjimai labai maži, nes gerai suorganizuota policija, nepaprasta reakcija, nuolatiniai areštai darbininkų veiklą neleidžia organizacijai darbą pastatyti tinkamoje aukštumoje ir todėl dažniausia šie darbininkų sukilimai turi stichinį pobūdį, grynai nepakenciamų sąlygų išdava, o ne organizacijos agitacijos pasekmė.

Maža to, kad valdžia neleidžia veikti profsąjungom, pati organizuoja savotiškas streikalų bandas iš įvairių valkautų, kriminalistų, kurių pareiga streikams kilus ne tik streikalauti, bet ir provokacijų kelių padėti numalšinti darbininkų judėjimą. Viena tokių organizacijų, valdžios neseniai de jure paleista ir jos vadai sušaudyti, buvo taip vadinama „Geležinė Gvardija“, kurios vadai kaip kartas buvo didelis an-

Ar Vidurių Užkietėjimas Kliudo Jūsų Darbui?

Ar jus atsiliekate savo darbe — nepajėgiate atlikti savo užduoties greitai, dūlio, kad jaučiate prastai, nemormaliai, esat pavargę? Tada patikrinkite patį save. Gal dėl vidurių užkietėjimo jus taip jaučiate. Gal jums reikalingas linozotinas. Jeigu tai jums yra — paimkite Ex-Lax!

Paimkite Ex-Lax ar dvi prieš einant gulėti į lovą... Ex-Lax gardus kaip skanaus šokoladas. O ryte pamatysite, kaip daug geriau jaučiate po gero visiško vidurių išvalymo. Ex-Lax veikia greitai — bet švelniai, be išsitempimo ar nemagumo.

Ex-Lax yra patikimas šeimyninis linozotinas — geras visiems, nuo senolio iki mažo vaiko. 10c. ir 25c. dėžutės visose vaistinėse.

SAUGOKITE PAMEGŽIOJIMŲ! ATSIŠAKYKITE JI PAKVICEJIMŲ! Gaminama tik vienas tikras Ex-Lax! Įsidėminkite raidas "E-X-L-A-X" ant dėžutės ir kiekvienos plokštelės. Kad gautumėte gerą pasekmę, reikalaukite originalio Ex-Lax.

Isėmimas, bet pats žydų kilmės, Zela Kodreanu.

Be šios grynai fašistinės organizacijos yra pakankamai pušiau fašistinių organizacijų, kurios ne taip viečiai eina tuo pat keliu prisidengdamos sportinių organizacijų vardu.

Gi atmenant, jog Rumunijoje dargi socialdemokratai skaitosi nelegalę, ga'ima įsivaizduoti kokią sunkioje buklėje yra darbininkų judėjimas ir koks didelis skaičius jų vadų sėdi kalėjime.

Be to, reikia atminti, jog Rumunijoje buvo labai daug vals-

tiečių sukilimų, valstiečių padėtis nei kiek nepagerėjo, pasilikto tokia pat beviltė. Tiesa, 1907 metais valstiečių sukilimas buvo didesnis, bet jo vaisiai, kaip matėme, taip pat nebuvo kažkokii.

Bet XX-to amžiaus pirmais metais prasideda miestuose profesinis ir revoliucinis darbininkų judėjimas, kuris stengiasi visą laiką paimti vadovybę ir valstiečių judėjimui.

Pirmi darbininkai susiorganizavę i profsąjungas buvo staliai, kurie Bukarešte 1906 m. įkūrė pirmą savo sąjungos skyrių ir jau kitais metais stengėsi padėti kovoti sukilusiems valstiečiams, kurie reikalavo žemės ir kurią gavo... 15,000 užmūstų.

(Bus daugiau)

4. Revoliucinis judėjimas Rumunijoje.

Darbininkų ir vargėnų valstiečių judėjimo istorija Rumunijoje turi tokią pat eigą, kokią turėjo pačioje Rusijoje. Iš karto kaip ir Rusijoje, Rumunijos pažangioji inteligentijs tikėjo, jog revoliuciniu elementu ir avangardu yra valstiečiai, kurie sudaro gyventojų daugumą. Ir daugelis pažangiųjų veikėjų pradėjo eiti "i liaudį" norėdami išaukti sukilimus. Šios pastangos, jei kai kur ir nenuėjo veltui, veik visuomet baigėsi tragiškai: masinio valstiečių judėjimo nebuvo, laikini valstiečių sukilimai tai vienoje, tai kitoje vietoje, budavo greitai numalšinami ir jokių realių vaisių nedavė. Ir nors XIX-tame amžiuje buvo labai daug vals-

tiečių sukilimų, valstiečių padėtis nei kiek nepagerėjo, pasilikto tokia pat beviltė. Tiesa, 1907 metais valstiečių sukilimas buvo didesnis, bet jo vaisiai, kaip matėme, taip pat nebuvo kažkokii.

Bet XX-to amžiaus pirmais metais prasideda miestuose profesinis ir revoliucinis darbininkų judėjimas, kuris stengiasi visą laiką paimti vadovybę ir valstiečių judėjimui.

Pirmi darbininkai susiorganizavę i profsąjungas buvo staliai, kurie Bukarešte 1906 m. įkūrė pirmą savo sąjungos skyrių ir jau kitais metais stengėsi padėti kovoti sukilusiems valstiečiams, kurie reikalavo žemės ir kurią gavo... 15,000 užmūstų.

(Bus daugiau)

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE 9630 S. Western av. Telefonas: HEMLOCK 9252

Valandos nuo 10:00 v. r. iki 5 v. popiet. Nuo 6 iki 9 vak. Treš. ir Penkt. nuo 12 iki 3 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. ir Sekm. pagal sutartį

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas jus garantavimas. Optometriškai Akijų Specialistas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių spėtimimo, nervuotumo, skaudamų akių karščių, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamą i mokyklos vaikus. Kreivės akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį. Daugelyj atsitikimų akys atitaiso mos be akinų. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS. Tel. Yards 1829. Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas i Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kaimas Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH 756 West 35th St. Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį.

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėl. pagal sutartį Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036. Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaru. 8939 SOUTH CLAREMONT AVE. Valandos 9-10 A. M. Nedėlioj pagal sutartį

957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D. West Town State Bank Bldg 2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 8 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7339 Namų telefonas Brunswick 6597

A. A. SLAKIS ADVOKATAS 7 So. Dearborn St. Room 1236

Ofiso tel. CENTRAL 1824 Namų Tel.—Hyde Park 3395

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9 Sventadieniais: 11 iki 12.

Dr. V. A. Šimkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS ir Akinis Pritaiko 3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI DENTISTAS Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį 4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994 Atrad., Ketvirtad. Penktadienį 4143 So. Archer Ave. Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą Ofiso Tel.: YARDS 4787 Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS DENTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47 Street

Telefonas YARDS 2246 Valandos nuo 9 iki 8 vakaro. Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai

DR. A. JENKINS (Lietuvis) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį Ofiso Tel. PROSPECT 6737 Namų Tel. VIRGINIA 2427

Dr. Margeris 3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro. Sventadieniais tik susitarus. Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330 Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis Moterų ir vaikų ligų gydytoja 6900 So. Halsted St.

Valandos: 1-4 po pietų, 7-8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.

Ofisas i Laboratorija 1031 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrant šeštadienio vakarą ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110 Rezidencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal O F I S A S 4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS

Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn 4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos. Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4411-7 Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8 vak. Telefonas YARDS 8818 Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

malevų, sienų popieriaus ir langu seidy. Atleikite i didžiulį krautuvis prie Justine c. 1524 W. 63rd ST. TEL PROSPECT 3440

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

malevų, sienų popieriaus ir langu seidy. Atleikite i didžiulį krautuvis prie Justine c. 1524 W. 63rd ST. TEL PROSPECT 3440

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

SA. BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

CRANE COAL COMPANY 5332 So. Long Avenue Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkų išimta Perkant 5 tonus ar daugiau \$7.65

PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas \$7.75

Sales Tax ekstra.

STATOME NAUJUS NAMUS

MURINIUS ARBA MEDINIUS. TAIPGI TAISOME SENUS. PARUPINAME PASKOLAS LENGVOMS ISLYGOMS

• Mokėdami kaip rendą išmokėsite už savo namą.

• Firm negu duosite darbą, kreipkitės pas mus, gausit geras sąlygas. APSKAIČIAVIMAS DYKAI.

B. SHUKIS & CO. 4131 SO. FRANCISCO, AVE. Telefonas LAFAYETTE 5824

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VIENYBĖ

Svarbių pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta. Dienraštį suteikiama žinios iš viso pasaulio IR LIETUVOS.

VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aiškėn ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.

Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapi ir Amerikos lietuvių moterų reikalams "Moterų Pasaulį"

Kaina metams \$5.00. Lietuvoje ir Brooklyne \$7. Laivakorėjų agentūra ir patarnavimų biuras. Pinigų persuntimas i Lietuvą ir kitur.

LITHUANIAN PRESS CORP. 193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

KLAUSYKIME

ŠALTIMIERO Rytmetinių W. H. I. P. LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ

1439 KYLOCICLES 20:00 VALANDĄ RYTO

6912 SO. WESTERN AVE. PROSPECT 4050

6912 SO. WESTERN AVE. PROSPECT 4050

6912 SO. WESTERN AVE. PROSPECT 4050

6912 SO. WESTERN AVE. PROSPECT 4050

SUĖMĖ LIETUVŲ UŽ PABĖGIMĄ IŠ AUTO-MOBILIO NELAIMĖS VIETOS

Vieną Žmogų Užmušė, Du Sužeidė

Prie 28-tos ir California ave. policija vakar rytą suėmė lietuvių Walter Banikaitį, iš Union Hill, Indanos, ir apkaltino jį pabėgimu iš nelaimės vietos.

Apie pusvalandį prieš areštą, prie 22-ros ir Canal gatvių susikūlė trokas ir keleivinis automobilis. Trokų valdė suimtas s Banikaitis.

Keleiviniame automobilyje važiuavo trys žmonės. Vienas jų, 48 metų Patrick Newell, nuo 656 North Drake avenue, buvo užmuštas vietoj. Kiti du buvo sunkiai sužeisti, butent: vaivruotojas Frank Smith, 63, gyv. 446 North Hamlin avenue, ir 58 metų Fred Larson, nuo 1251 North Parks de avenue.

Abu buvo paguldyti People's ligoninėje, prie Cermak ir Archer avenue.

Po tragedijos Banikaitis "atsibekiavo" trokį ir nuvažiuo, bet netrukus paskui jį pasileido policijos skvadkar's. Banikaitis sustojo prie California, kai policistas skvadkaryj paleido šuvį į orą, duodamas ženklą, kad šaus į jį, jeigu jis nestos.

Policija sako, kad Banikaitis buvo girtas, ir kad nepaisė trafiko ženklų ir pravažiavo raudoną šviesą.

Kitos Nelaimės

Automobilių nelaimėse Chicagoje ir priemiesčiuose, žuvo keturi kiti žmonės:

11 mėnesių kūdikis, Herbert Ferris, iš Sterling, Ill.

48 metų Raymond W. Conlin, 1047 N. Oak Park avenue;

50 metų John Becker, nuo 1075 N. Hermitage avenue, ir

Dr. Clinton Smith iš Oakland, Californijos. Jis buvo užmuštas prie 108-tos ir Avenue L.

Pranašauja, Kad Netrukus Vėl Grįš Prohibicija

Prohibicininkų, Komunistų Konvencijos

Vakar Chicagoje prasidėjo Amerikos Prohibicininkų Partijos konvencija nominavimui kandidatų į prezidentus ir viceprezidentus. Platformoj partija pareiškė, kad netolimoj ateityj prohibicija neabejojamai grįš Amerikon. Partija pasisakė ne vien prieš gėrimus, bet prieš įvairias loterijas ir lošimų pinigais, prieš narkotikus ir nešvarią spaudą.

Kandidatas į prezidentus bus nominuotas penktadienį. Ta garbė teks turbut Roger W. Babsonui, ekonomistui ir prohibicininkui iš Massachusetts. Prohibicininkų partija paprastai nesurenka prezidentiniuose rinkimuose nei miliono balsų.

Komunistų Konvencija Penktadienį

Kita partija, kuri dalyvauja prezidentiniuose rinkimuose, bet pasirodo mikroskopiškai, yra komunistai. Jų partijos Illinois valstijos skyrus konvencija įvyksta penktadienį, Ashland Boulevard Auditorioj. Konvencija nominuos kandidatus valstijos vietoms.

Socialistai Jau Nominavo

Socialistų partija, ir valstijos ir nacionaliuose rinkimuose paprastai pasirodo šiek tiek geriau už komunistus ir prohibicininkus, bet Illinois valstijoje paprastai vietų nemažai.

Partijos kandidatas į gubernatorių yra Arthur McDowell, o kandidatas į prezidentus, Norman Thomas.

Traukinys Užmušė Lietuvį Joną Karvelį

Buvo Senas Englewood Gyventojas.

New York Central geležkelio yarduose, Englewoode, traukinys užmušė 52 metų lietuvį Joną Karvelį.

Nelaimė įvyko vakar apie 6:15 val. ryto, kuomet Karvelis darė vagonų inspekciją. Jisai tarnavo geležkeleiui per 20 daugiau metų ir paskutiniu laiku ėjo inspektoriaus pareigas.

Velionis gyveno adresu 6062 So. Lafayette street, ir buvo gerai žinomas Englewood apylinkėj.

Inkvestas įvyksta šįryt, J. F. Eudeikio kopylėj, adresu 4605 South Hermitage avenue.

Velionis paliko žmoną, Anastaziją ir dvi dukteris, Amelią ir Albiną.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, iš J. F. Eudeikio kopylės.

Int. Harvester Priešinasi Darbo Tarybai

Atsisako Panaikinti "Kompanies" Unijas.

Šios savaitės pradžioj federalė darbo taryba rekomendavo International Harvester bendrovei panaikinti 6-ias savo darbininkų unijas, nes jos esančios "kompaninės". Taryba surado, jog bendrovė tas unijas domiuoja, jų reikalus tvarko ir pati jas įsteigė.

Vakar International Harvester bendrovės prezidentas, Sydney McAllister, paskelbė, kad tarybos rekomendacijai priešinsis ir unijų nenaikins. Firma žada kreiptis į teismą su apeliacija.

Tarp unijų, skiriamų panaikinimui, yra Employees Mutual Association, firmos McCormick dirbtuvėse, prie 26-tos ir Western, taipgi West Pullman Independent Union, West Pullman dirbtuvėse.

"Pavojingoji" Našlė Gavo 90 Dienų Kalėjime

31 metų chigagietė našlė, Nellie M. Galub, kuri norėjo pasisavinti \$500 nuo Ohio valstijos ukininko Clyde Park, vakar gavo 90 dienų kalėjime.

Susitikusi su Park'u per vedybinį garsinimą žurnale, ji kaip ir sutiko su juo apsivesti, bet kai Park atvažavo Chigagon vestuvėms, tai ji pasiėmė jo \$500, o apie vedybas užmiršo.

Park pinigus atgavo.

Likvidavo "Tuglaivių" Igulų Streiką

Great Lakes Towing Company ir Tug Fremen, Linemen and Oilers unija vakar paskelbė, kad susitaikė ir unija likviduoja "tuglaivių" igulų streiką.

Jis buvo paskelbtas balandžio 25 d., kad darbininkams išgauti geresnes darbo sąlygas, darbo valandų garantiją ir didesnes algas.

Užsidarę Bankai Išmokėjo \$1,600,368

Per šį ir Ateinantį Bertainį Mažai Bemokės.

Generalis likvidatorius užsidariusių valstijinių bankų, Cook apskrityj, skelbia, kad per pirmą šių metų bertainį jie sugrąžino depozitoriams \$1,000,368. Tie bankai, tarp jų ir Universal, taipgi išmokėjo nemažai pinigų per balandžio mėnesį bet per gegužį ir birželį, taipgi per ateinantį bertainį mažai ką depozitoriams tegrąžins.

Iš pavienių bankų raportų paskelbtų vakar, pasirodo, kad Cicero Baker State Bankas užbaigė likvidaciją, atmokėjęs dalį pinigų, o kiti devyni bankai, suminėti raporte, n.eko nemokės per ilgą laiką. Tie bankai yra:

Adams State
Arlington Heights State
Armitage State
Ashland State
Auburn Park Trust and Savings

Ashland Bank of Harvey
Berwyn State
Berwyn Trust and Savings
ir Binga State.

Per pirmą bertainį likvidavimo išlaidos siekė \$260,000.

Savižudybės Chicagoj

Apie kvartą amonijos išgėrė ir pasimirė 32 metų chigagietė, Edith Kolin, gyvenusi adresu 1608 South Leomis street. Nusizudymo priežastis buvo negalėjimas gauti darbo. Kiek laiko atgal ji buvo gavusi darbą W. P. A. raštinėj, bet ji prarado, kai prasidėjo nauji atleidinėjimai.

Kai šeimynoj kilo ginčas apie siuntimą dukterų į vienuolyno mokyklą, Mrs. Edith Carmichael, 3517 Reta street tiek susinervavo, kad neteko lygsvaros ir nusizudė, iššokdama iš lango. Ji nukrito keturis aukštus ir užsimušė vietoj.

Taip bent tragediją aiškino velionės duklė, Mrs. Frances Kalich, kuri nori savo dukteris siųsti vienuolynan.

Garaže ties 2069 North Oakley avenue pasikorė 62 metų bedarbis stalius Nels Sund. Priežastis buvo bedarbis.

VAKAR CHICAGOJE

● 3 metų berniukas Ralph Gindersen, 1723 N. Mayfield avenue žaidė prie tuščio kanalizacijos vamzdžio netoli savo namų — ir jį įkrito. Ugnies gesinėjimams pasisekė berniuką ištraukti iš vamzdžio su pagalba dviejų kvortų aliejaus ir instrumento, panašaus avalinei užsimauti naudojamam "raguigui".

● Prie Noble ir Division nežinomas automobilistas suvažinėjo ir sunkiai sužeidė sargą. 61 metų Anthony Smolinski, 1341 Haddon avenue.

● George W. Steffens, ukininkas nuo 511 Illinois Road, Wilmette, gavo divorcą, kai pasiskundė apskričio teisėjui Harringtonui, kad grucdžio 6 d., jo žmona Jennie išėjo pokeri lošti ir nuo to laiko nebeįėjo namo. Ji pasiėmė jo paskutinius \$7.00, o jam paliko tris mažus vaikus.

● Apskričio išdas ugnia, kad vakar surinko \$1,265,250 1939 metų real-estate taksais. Viena stambi finansinė įstaiga vidurmiestij sumokėjo \$640,000. Paskutinė diena pirmą 1939 mokesčių dalį sumokėti yra birželio 1.

Gabiai Vedamas Biznis; Tiki į Skelbimus

Dvidešimts Aštuoni Metai

J. F. Budrikas

Bridgeporto kolonijoj, Chicagoje lietuvių didžausiam centre, randasi Jos. F. Budrikas krautuvės, 3409-21 ir 3417-21 S. Halsted Street. Šios krautuvės prikrautos įvairiais rakandais, kokių tik reikia namams.

Jau dvidešimts aštuoni metai, kaip sėkmingai p. Budrikas veda biznį ir turi tūkstančius užgančintų kostumerių.

Kiekvienas kostumeris čionai atsilenks gauna greitą, mandagų ir tinkamą patarnavimą. Čia viską galima pirkti lengvais išmokėjimais. Arba kas nori mainyti savo senus baldus arba radio, tai Budriko krautuvėse gauna gerą kainą už savo vartotus dalykus, mainant į naujus.

Motinių Dienai

Sekmadienį, gegužės 12 dieną, bus Motinių Diena. Budrikas skelbia, kad jo krautuvėse galite gauti tikrus bargenus. Jei manote pirkti motinai dovaną, tai patogiai dovana yra Hoover dulkių valytuvai net už \$19.50, radios po \$49.50, garsiniai pečiai po \$39.50 ir šimtai įvairių reikmenų pasirinkimui.

Reikia dar pažymėti, kad Budrikas skelbiasi "Naujienuose" daugiau, negu bile kita kokia lietuvių įstaiga. J's tiki į skelbimus. Budrikas mano, kad skelbimai visuomet atneša naują. Ar blogi, ar geri laikai, o p. Budrikas vis skelbia ir skelbia savo krautuvęj bargenus.

Pavyzdys Kitiems

Kiekvienas sumanus lietuvis biznieriui turėtų imti pavyzdį iš p. Budriko ir visuomet garsinti savo biznį. Kas daugiau garsinasi, tas daugiau ir kostumerių turi. O kas turi daugiau kostumerių, tam, suprantama, ir biznis gerai sekasi.

Patėmykit "Naujienuose" žymų Budriko krautuvęj skelbimą. Atlankykite jo krautuvę, tikrai nesigallėsite.

— A. Z.

Žuvo Pakliuvęs Į Mašiną Fabrike

Darbininkas William Taft, 7017 Bryn Mawr, buvo užmuštas, kai ratas pagriebė jį ir prirenkė prie mašinos Barber Construction Company dirbtuvėj, 5001 Elston avenue. Taft buvo 31 metų amžiaus, dirbo dirbtuvėj per 11 metų, prie asfalto.

● Miesto taryboj yra kilęs sumanymas prailginti miesto muziejų valandas, kad darbininkai galėtų juos lankyti vakarais, po darbo valandų. Tam reikės pinigų, tad taryba siunčia delegaciją į Springfieldą prašyti legislaturės pagalbos.

Vokiečiai Masiniai Žudo Žmones Lenkijoj

Chigagietės Patyrimai.

Šią savaitę iš Lenkijos grįžo chigagietė, Wanda Dowgiallo. Ji yra apie 26 metų amžiaus, ir 1937-tais nuvyko į Poznan'į apsigyventi pastoviai.

Jai teko pergyventi visą Lenkijos karą su Vokietiją, bet galiausiai su Amerikos valdžios pagalba ištruko iš to krašto.

Ji pasakoja, kad Poznan'ius buvo pirmas Lenkijos miestas pergyvenęs pačias pirmąsias Vokietijos lėktuvų bombas. Vokiečiams atėjus, prasidėjo masiniai žudymai, turto naikinimas ir vietos gyventojų trėmimas.

Jei atsiradavo tokių žmonių, kurie pasipriešindavo jų šeiminkavimui, tai vokiečiai juos tuojau suimdavo. Kai pasakoja chigagietė p. Dowgiallo.

"Suėmę žymesnius lenkus, paprastai inteligentus, vokiečiai išskydavo visiems miesto gyventojams susirinkti miesto rinkoj. Kai susirinkdavo didžiulė minia, tai kareiviai suimtuosius surikiuodavo prie sienos, ir minios aktyvaizdavo juos sušaudydavo iš kulokosvaizdų. Po to jie paaiškindavo, kad panašūs įkimas sulauks visų, kurie nenori su vokiečiais "kooperuoti".

Po vokiečių okupacijos pergyventos dienos buvo kaip "ilgas sapnas".

Sunkiai Susižeidė Nukritęs Nuo Verandos

Jaunutis Robertas Buttgenas, tik 5 metų amžiaus, sunkiai susižeidė nukritęs nuo pirmo aukšto verandos ant cementuoto šaligatvio. Jis žaidė verandoj, užpakalyj namo, kuriamė gyvena, adresu 744 S. Homan avenue.

Berniukas persikėlė galvą ir dabar guli apskričio ligoninėje.

Badauti, Troškulio Kentėti Čionai Nereikės!

Kupiškėnai Renkasi "Po Stogu" Paskutinį Kartą.

Sekantį šeštadienį, gegužės 11 dieną, Kupiškėnų Kultūros Draugija rengia šokių su įvairiais pamargimais, Šameto svetainėje, 1500 So. 49 Ave. Ciceroj.

Šis Kupiškėnų parengimas tai bus paskutinis, arba "uždarymas žiemos sezono". Kupiškėnai ir rėmėjai paskutiniu sykiu susirinksim po stogų svetainėje, draugiskai pasilinksinti. Kiti Kupiškėnų parengimai įvyks jau po atviru dangum. Tada visi gerėsminės gamta ir jos įvykusia gražia permaina.

Pavasaris jau atėjo, tad atgimstant visai gamtai, pamėginkim atjaunėti ir mes, ir atsilankę į Kupiškėnų parengimą parodykim savo gyvumą.

Kas Norės — Galės Ir Dainuoti.

Kaip visuomet, taip ir šį kartą pas Kupiškėnus galėsime smagiai vakarą praleisti. Kas norės šokti — bus gera muzika. Ištroškusiems bus skanaus alučio. Alkti taipgi nereikės. Bus užkandos, o kas norės išmėginti savo balsus, tai galės ir dainuoti. Bet juk visų smagumų čia nesusimėsi. Visi žinom kaip yra smagu draugiškame suėjime laiką praleisti.

Komitetas užprašo visus atsilankyti, o užtikrina, kad busit maloniai priimti ir pavalšinti.

P. B.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOS".

ĮVAIRIOS ŽINIOS IŠ CICERO LIETUVIŲ GYVENIMO, DARBŲ IR VARGŲ

Vėliausi Nuotykių: Jubiliejus, Vestuvės, Susirinkimai, Paminklas

CICERO. — Penktadienio vakare Liusybės svet., buvo didelis sąjudis. Viršutinėje, mašinių ir daryti atsišaukimą žojoj svetainėje susirinkimas Raudonos Rožės Kluibo, Didžiojo svetainėje šokiai Optimistų Kluibo, o apačioj, Brazio užciga pilna žmonių, valgo žuvį, geria alų ir tt.

Iš R. R. susirinkimo reikėtų kai kas pažymėti. Kvietimų laišku buvo keletas. Jų tarpe buvo paminėtas p. Onos Skeveritės koncertas. Be didelių diskusijų nutarta nupirkti 10 bilietų ir išdalinti nariams. Taipgi nutarta turėti bolės lošimą ir papuošti lošėjus naujais rubais. Kluibui atseis apie \$100.00. Lošėjų tvarkytojas, menedžeris, Joe Zaluba, geras kluibo veikėjas.

Pikniko reikalas paliktas sekančiam susirinkimui. Įstojo naujas narys, Walter C. Lukštas. Tai jaunuolis, vėlionio Lukštos sunus. Visi linki, kad jaunasis eity tėvo pėdomis, nes jisai buvo labai populiarus kluibe ir visoj apylinkėj.

Užbaigus susirinkimą visi "in corpore" apėjom Grand Maršą Optimistų parengimae.

Vestuvės, Piknikai.

Šeštadienis—nieko ypatingo. Vakare pora vestuvių. Apie jas neturime informacijų, tad nenoriu spėlioti. Sekmadienį iš anksto ryto lietus sugadino upą piknikieriams. bet išblaiivė ir buvo graži diena.

Tarp Klovainiečių.

Popiet p. Šemeto svet. Klovainiečių Kluibo susirinkimas neskaitlingas. Turbut dėl gražiaus oro, nes jau visus vilioja pavasario kvapas, laukai, žolynai. To viso nežiurint, dalis Klovainiečių susirinko ir jų tarpe radosi svečias p. Kaz. Rimkunas, biznieriūs iš Wabterbury, Conn. Jam buvo žiniantu ką veikia jo gimtinio kempelio Klovainiečių žmonių. Jisai nusivylė radęs nepasidalyta į dvi klases. Didiskaitlingą būrelį. Vienok jam patiko, kad nuoširdžiai svars Klovainiečių reikalus.

Statymas paminklo upatinagai jam patiko ir širdin įsmigo keletas garbinamų bulvarišodžiai iš laiško iš pačių Klovainiečių p. Igno Gaščiūno, Na, kaip tai nebutu, sidabrinis jubiliejus atšvėstas iškilminPaminklo reikalas apkalbėgai.

tas gana plačiai. Nutarta išždo palmti. \$25.00 tuojuo padidelis sąjudis. Viršutinėje, mašinių ir daryti atsišaukimą per spaudą į visus Klovainiečius, nes jų yra visur. Statymas paminklo nebus kieno nors privatus, bet visų bendras dalykas. Vien užjurio broliams sesėms palikti sukelti 2,200, litų tai jiems nepakeliamas našta, atsižvelgiant į aplinkybes. Minėtos sumos didesnė pusė mes amerikiečiai turėtume sukelti, ir tuojaus!

Pals Klovainiečių kluibas ir pritarėjai tos apylinkės jau pasinėnt šimtą dolerių. Į tą sumą įeina \$5.00 Antano Krievicko iš Grand Rapids, Mich.

"Uždėta Antspauda"

Sidabrinis jubiliejus Klebono J. H. Vaičiūno, švento Antano parapijos klebono įvyko 14 d. balandžio. Labai pasekmingas. Tikra sukaktis įšventinimas kunigystėn, gegužės mėn., šauniai atžymėta sekmadienį dešimtą valandą ryto, procesija iš klebonijos bažnyčion. Žmonių daugybė, pamaldos iškilmingos.

Prižadėta—Išlesėta.

Apie ketvirtą valandą popiet renkasi žmonės parapijos svetainėn. Krautuvininkas P. J. H. Bačiūnas veža valgomus produktus, o J. Anglickis alutį, papasą, ginger ale. Moterys ir parapijos "komitėtė" griebėsi darbo—piauna duoną kumpius, ir pila alų.

O jau tų žmonių, žmonių, rodos, kelias dienas nevalgę, negėrę! Vėliaus pasigirsta dainos balsai, linksma nuotaika, muzika, šokiai. Valgyk, gerk, —viskas už dyką!

Tai klebono "dovana" savo geriems parapijonams. Bet kodelgi skirtumas? Pirmam bankete visi valgėm, gėrėm bendrai, o šitam ne paties jubilijanto nė svečių kunigu, vyskupelio Klovainiečių žmonių. Kodėlgi taip? Čia jau nės. Jisai nusivylė radęs nepasidalyta į dvi klases. Didiskaitlingą būrelį. Vienok jam patiko, kad nuoširdžiai svars Klovainiečių reikalus. Statymas paminklo upatinagai jam patiko ir širdin įsmigo keletas garbinamų bulvarišodžiai iš laiško iš pačių Klovainiečių p. Igno Gaščiūno, Na, kaip tai nebutu, sidabrinis jubiliejus atšvėstas iškilminPaminklo reikalas apkalbėgai.

—K. P. Deveikis.

NAUJIENŲ
PAVASARINIS
PIKNIKAS

—IVYKSTA—
Gegužio 26 d.
LIBERTY GROVE
DARZE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS
83 IR WILLOW SPRINGS ROAD